

AZIJOJE NERAMU

ARABAI VERČIA PERVERS-PRANCŪZAI IR INDOKINIJA
MININKUS

Pastaruoju metu du perversmai padarė nemažą įspūdį politikos pasaulyje. Pirmiausiai — tai gen. M. Naguibo nuvertimas. Jis su kariuomenės pagalba prieš pora metų nuvertė tūkstantmetę Egipto karalių dinastiją, kurios paskutinis palikuonis buvo Farukas, dabar gyvenąs tremtyje. Dabar nesutarimas tarp Naguibo ir respublikos tarybos privertė jį pasitraukti iš prezidento pareigų. Tačiau dar labiau nustebino pasaulį, kai M. Naguibas po kelių dienų vėl grįžo į savo pareigas, o jo nuvertėjas pulk. Gamal A. Nasser pasiliko ministerių kabineto pirmininku. Galima manyti, kad šis Egipto perversmas, nors Naguibas ir grįžo prie valdžios vairo, turės nemažos įtakos ir krašto santykius su kitomis tautomis, ypač su anglais. Spėjama, kad santykiai su anglais paaštrės, ir derybos net gali būti visiškai nutrauktos. Tačiau nereiktų manyti, kad anglai darytų didesnių nuolaidų ir atsižadėtų Sueso kanalo.

Taip pat nemažą sukrėtimą arabų pasauliui įnešė ir Sirijos prezidento gen. Chichakly nuvertimas. Prieš keleta metų jis buvo nuvertęs savo priešininką ir pats pasiėmęs prezidento pareigas, o dabar buvusio prezidento šalininkai privertė jį patį bėgti į užsienį ir paėmė visą valdžią. Nežinia dar kol kas, kuria kryptimi bus vedama Sirijos politika, bet manoma, kad taip pat paaštrės santykiai su anglais, nes daug Anglijos priešininkų įėjo į naująją valdžią, nors pats prezidentas ir nėra anglų priešas. Abiejų kraštų perversmai sujaukė vakarus, nes manoma, kad juose galima jausti šiek tiek ir judosios Kremliaus įtakos.

PANAMERIKOS KONFERENCIJA

Šiomis dienomis prasidėjo Caracas mieste, Venecueloje, Amerikos kontinento valstybių dešimtoji konferencija, kurios tikslas aptarti tiek teisinius, tiek politinius, tiek ir ekonominius šio kontinento valstybių reikalus. Du svarbiausi reikalai bus svarstomi: ekonominė lygsvara tarp Amerikos valstybių ir Gvatemalos valdžios reikalai. Gvatemala šiuo metu yra valdoma komunistų ir yra lyg ir Maskvos bazė Amerikos kontinento. Jau pačioje konferencijoje šio krašto atstovai pradeda daryti kliūčių geresniam reikalų svarstymui, statydami grynai teisinius darbotvarkės paskirstymo reikalavimus. Svarbiausiai, kad jau randa pritarėjų, kurie palaiko jų nusistatymą, būtent Urugvajų, Meksiką ir Salvadorą. Didėsių išvadų iš to gal nereiktų daryti, bet Gvatemalos komunistinis susitarimas savo krašte ir atsidavimas Maskvai kelia susirūpinimą Amerikos valstybėse ir darosi gana pavojingas visam kontinentui.

Didelės kovos Indokinijoje privertė prancūzų vyriausybę persvarstyti savo ligšiolinę politiką. Gynybos ministeris R. Pleven jau kuris laikas lankosi Indokinijoje ir apžiūrinėja padėtį. Kariauti prancūzai dar gali, bet tas karas, vedamas beveik aštuonis metus be pertraukos, nieko geresnio nežada. Komunistai, palaikomi raudonosios Kinijos ir Kremliaus, turi pakankamai žmonių ir medžiagos, kad galėtų dar ilgai lieti prancūzų kraują ir laikyti prištus didelius kariuomenės išteklius, o pačioje Prancūzijoje nėra tvarkos ir vienybės šiuo klausimu. Vieni nori greičiau šį bergėdžią karą užbaigti ir pradėti derybas, darant net dideles

cija Berlyne nepalengvino pasaulio politikos įtampos. Jokių rezultatų ji nedavė, nes Molotovas buvo toks pat nenuolaidus, kaip ir stalininiai laikais. Tačiau, anot Churchillio, ji davė bent tiek naudos, kad Vakarai pamatė, jog jokių derybų su rusais vesti negalima ir kad jie patys turi daugiau žiūrėti savo vienybės. Po konferencijos pasidarė bendras nusivylimas visoje Europoje ir visuose Vakaruose. Bet užtat jau prancūzai nuolaidžiau kalba dėl Vak. Vokietijos apginklavimo ir Atlanto Sąjungos. Visi aiškiau pamatė, kad be karo su Sov. Rusija nebus galima sumažinti politikos įtempimo. Jau net JAV-bių štabo viršininkas gen. M. Ridgway ir admiralas Radford, gen

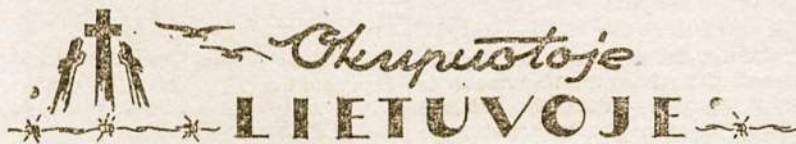


Lietuviškų organizacijų atstovai su būriu Lietuvių vasario 16 d. padėję vainiką ant Gen. San Martin paminklo.

nuolaidas, o kiti prašo pagalbos iš JAV-bių vyriausybės ir nori kovą tęsti iki bet kokio laimėjimo. Gal ši priežastis privers svyruojančią Prancūziją prisidėti prie Europos Gynybos plano, tikintis tuo susilaukti pagalbos, o gal kairieji ir privers pradėti derybas, dėl ko prancūzų prestižas smarkiai nukentėtų. Taip Indokinija šiuo metu prancūzams pasidarė padėtis su labai sunkia išėjimi.

EUROPA PO KETURIŲ KONFERENCIJOS

Keturių "didžiųjų" konferen-



Jaunas vokiečių pasakoja. 1946 metais, bado verčiamas iškeičiau Lietuvon. Beelgetaudamas pasiekiau Latakų kaimą prie Viduklės, kur pas ūkininką Martyną Kvietkų radau prieglaudą. Kvietkus buvo blogo būdo žmogus ir didelis bolševikų pataikūnas. Mane priėmė tik asmeniškai išskaičiavimu: dirbau kaip jautis nuo tamsos iki tamsos, valgydamas išstisus mėnesius bulviene. Atlyginimo negavau jokio. Kartą paprašiau poros rublių smulkiom išlaidom. Vieton rublių gavau kumštį į kuprą. Žmonių paragintas K. palikau ir išsikėliau kitur. Vėliau girdėjau, kad bolševikai Kvietkų su šeima ištrėmė: nepadėjo nei padų laižymas bolševikams.

Vietovėje X radau gerą žmogų, eigulį V, kuris mielai mane priėmė ir pasidarė man kaip tikras brolis.

štabo narys, viešai pareiškė, kad JAV-bės turi būti pasiruošusios karui. Gal dėlto buvo pasiūsta naujų ginklų ir net naujų kariuomenės dalinių į Europą ir kitas amerikiečių bazes. Atrodo, kad paskutinių savaitių tykla yra tik iš baimės susidariusi, nes reikia pasiruošti visokiems galimams. Tačiau dar būtų per anksti kalbėti, kad karas greitai prasidės. Greičiau tokia padėtis dar užsitęs ilgesnį laiką, nebent kokia staigmena netikėtai įmestų kibirkštį į labai sausą paraką. — P. S.

Eigulys V. per mėnesį gaudavo 200 rublių atlyginimo ir turėjo 60 a žemės sklypą saviems reikalams. Už tai reikėjo duoti prievolę valstybei. Uniformos neturėjo. Iki 1950 metų dėvėjo savo civiliškus rūbus, turėjo tik ženklą-penkiaakampę sovietinę žvaigždę, apjuostą ažuolo lapais. Tai buvo jo visa uniforma. 1940 metais gavo mėlynas kelnės ir tokias pat spalvos rusiško fasono kepurę. Žadėjo duoti dar palaidinę ir milinę, bet tai tik pažadais ir liko. Jei ir būtų tai gavęs, tai kelnės jau buvo suplyšusios... Ginkluotas buvo medžiokliniu šautuvu. Žadėjo duoti ir pistoletą, bet ir tai liko pažadais. Bet dėl ginklų V. nelabai jaudinosi: partizanai jam parūpindavo, "jei pasitaikydavo reikalus". Batų jokių nedavė.

Eigulys V. turėjo paslėptą baterinį radio priimtuvą, kuriuo mudu išstisomis naktimis klausydavomės po-

DIDELĖS REIKŠMĖS ĮVYKIS

Nė vienas nuoširdus žmogus negali paneigti tautinės bažnyčios įtakos emigracinėse kolonijose. Ji padeda emigrantiniams branduoliams ne tik moralinį pagrindą, bet kartu ir tautiškai palaiko. Gal dėlto visuose kraštuose, kur tik yra tautinių mažumų, kalbančių atskira kalba, jau nuo seno buvo organizuojamos parapijos tautiniams pagrindais ir statomos bažnyčios, turinčios tikslą pirmoj vietoj aptarnauti tuos žmones, kurių kalba ir papročiai skiriasi nuo bendrosios krašto kalbos ir papročių. Kad š. Amerikoje dar iki šiol randame grynai lietuviškų antros ar net trečios kartos kolonijų, tai yra tarp kitų veiksnių ir tas, kad ten jau nuo seno buvo suorganizuotos lietuviškos parapijos ir pastatytos lietuviškos bažnyčios, kurias aptarnauja lietuviai kunigai. Tų tautinių bažnyčių svarbą ypatingai pabrėžė dabartinis Šv. Tėvas Pijus XII, emigrantų kolonijų kunigams suteikdamas ypatingas galias.

Pereitą sekmadienį, vasario 28 d., ir mūsų kolonijoj buvo neeilinis įvykis, nes Rosario mieste buvo pašventinta antroji Argentinos lietuvių bažnyčia. Ji turės aptarnauti Rosario lietuvių būrelį, kuris ten nėra labai gausus, bet seniai reikalingas savo dvasios vadų. Net ir geriausias kunigas, nemokėdamas atitinkamos kalbos ir nežinodamas mūsų tautinių papročių, negali atlikti to, ką atlieka lietuviai kunigai, kurie savo

kalba ir savais papročiais pasidaro kolonijos dalimi, vadovaujantys dvasiniai sričiai. Jeigu Rosario lietuviai jau būtų galėję turėti savo kunigų anksčiau, negalėtumėm skystis, kad tiek daug nutauto, kad jau net pirmos eilės lietuvių karta yra atitrūkusi nuo savo tautinio kamieno. Dabar jie savoje bažnyčioje girdės savą kalbą, savas giesmes. Jų dvasios vadai bus jiems artimesni, nes geriau pažįsta jų nuotaikas bei vargus ir geriau gali juos atjausti.

Lietuviška bažnyčia Rosario lietuvių kolonijai bus ta priebėga, kurios reikalingi mūsų tautiečiai, tarp daugelio tautybių išsibarstę dideliame Rosario mieste ir apylinkėse.

Taip pat ir Santa Fe lietuviai, kaip artimiausi šiai kolonijai, bus aptarnaujami tų pačių lietuvių kunigų. Šios dvi kolonijos dabar turės savo centrą, kuriam galės būti sudėti jų seni troškimai ir lūkesčiai.

Šis didelės reikšmės įvykis Argentinos lietuvių kolonijai sukelia pasididžiavimą. Tačiau mums reikia prisiminti, kad tai nėra tik kolonijos garbė, bet kartu ir mūsų visai tautai daug žadantis įvykis, kuris bus įrašytas kaip vienas iš didžiausių Argentinos lietuvių istorijoje. Ypač reikia pasidžiaugti, kad Rosario lietuvių bažnyčios pašventinimas sutampa su Marijonų Vienuolijos 15-kos metų darbo Argentinos lietuvių tarpe sukaktimi.

P. STAKYS

"VALYMAI" LIETUVOJ IR KITUR

Vyksta Lietuvoj ir kt. okupuotose bei pavergtuose kraštuose valymai atkreipė dėmesį ir užsienio spaudos. Vasario 8 d. „Frankfurter Allgemeine“ ir kt. vokiečių laikraščiai paskelbė am-čių telegramų agentūros AP pranešimą apie valymus okup. Lietuvoje, Moldavijoje ir Kazachstane. Lietuvoj min. pirmininko pavaduotoju paskirtas senas partijos narys ir buv. c k sekretorius Ed. Ozarskis, bet Maskvos radijas nepasakė, vietoj ko. Moldavijoje pirmuoju c k to sekretorium paskirtas ligi tol dirbęs Ukrainoj S. T. Serdiuk, o senasis sekretorius Gladkij — jo pavaduotoju; Kazachstane — buv. kultūros reikalų min. Ponomarenko — pirmuoju c k to sekretorium, o jo pavaduotoju — TSRS gynybos ministerijos polit. skyriaus vedėjo pavaduotojas Brešnevas. Ankstesnieji c k sekretoriai šahechmetovas ir Afonovas atleisti. Panašūs valymai praversti Gruzijoje, Azerbeidžane ir Ukrainoj.

BOLŠEVIKINĖS PROPAGANDOS SUKTUMAI

Bolševikiniai radijai ir laikraščiai, pranešinėdami apie pavergtos Lietuvos kolūkių gyvenimą, pasako tik kolūkio pajamas, kurios dažnai siekia keletą šimtų tūkstančių, o pora atvejų — net ir milijoną rublių, bet nutyli kolūkių išlaidas ir skolas. Tuo būdu siekiama sudaryti staigios kolūkinės gerovės pakilimo įspūdį. Iš tikro daugelis kolūkių yra iki ausų prasiskolinę maskoliams už neįsipildytas pyliavas, MTS — už mašinų darbus ir kooperatyvams — už trąšas, mašinas, kurą, tepalus ir kt. Dėl tokio įsiskolinimo daugelis kolūkių neįstengia išmokėti kolūkininkams net po porą kg grūdų ir porą rublių už darbadienius. Jei retam kolūkiui ir pavyksta sutaupti ką nors kolūkiečių sąskaita, tai jis „nubuožinamas“ ir vėl turi pradėti iš naujo. Dėl to žmonės yra praradę norą stengtis siekti kurios nors pažangos. Bet bolševikiniai radijai ir laikraščiai to neskelbia. Jie sąžiningai suskaičiuoja visas kolūkių pajamas, bet dar sąžiningiau nutyli jų išlaidas ir skolas.

* 300 metų proga nuo Ukrainos pavergimo Lietuvoje sustiprintas rusinimas. Ant kojų pastatyti agitatoriai, mokytojai, teatro spaudos ir radijo žmonės. Jiems visiems įsakyta liaupsinti rusus ir ukrainiečius, versti lietuvių kalbon jų veikalus, mokyti rusų kalbos, rusų ir ukrainiečių dainų ir šokių.

PALABRA DE NUESTRO AMIGO

Dr. Julio Garrido, Presidente de la Sección Cultural de UNO en Uruguay, amigo de Lituania, quien pasó las vacaciones en Lituania en 1935, hizo uso de la palabra por la Radio de Colectividad Lit. Cat. en Montevideo en ocasión de proclamación de la Independencia Lituana, el 21 de Febrero de 1954.

Es con alegría que he aceptado la invitación con que me ha honrado el director de esta emisión lituana, llamándome para que diga aquí unas palabras con motivo de la Fiesta Nacional de Lituania. Porque es para mí una satisfacción el poder expresar públicamente mi simpatía y adhesión a este país al que me unen antiguos e invariables lazos de afecto.

Para los lituanos alejados de su patria y dispersos por el mundo, ha de ser esta fecha que se conmemora aquí, un día de emoción, de recojimiento y de esperanza. Para nosotros, amigos de Lituania, representa nuestra presencia un acto de fe y de fidelidad a sentimientos invariables frente a las vicisitudes de la historia.

Siempre irá unido para mí el recuerdo del país lituano a dos impresiones imborrables que conservo en el fondo de mi corazón:

Una es la manera sencilla, cordial y sincera de practicar la hospitalidad y otra es la profunda sensación de serenidad que emana de aquellos paisajes, de sus habitantes y de todo el ambiente del país.

Conocí Lituania durante el año 1935, en una época feliz de su historia, de este viaje, yo, que he vivido siempre entre la agitación de las grandes ciudades, he guardado una imagen encantadora de una vida campesina, honesta y tranquila. Viendo de España, mi patria, país de fuertes contrastes, de animación y de vivo colorido, tenía que impresionarme y actuar como dulce bálsamo en mi espíritu aquella belleza serena de sus paisajes, los bosques impenetrables y oscuros, los lagos innumerables y las complicadas y artísticas formas del hielo y de la nieve.

Muchas veces, en las angustias de la época agitada que vivimos, hemos pensado en aquellas gentes de Lituania, en aquellos que fueron nuestros amigos, en las cruces artísticas de los caminos, en la Virgen de ojos grandes que se veneraba en el monasterio de Pažaislis. Gloria había en conservar todo aquello en el extremo noreste de Europa, gloria en ser un baluarte del catolicismo en aquellas lejanas tierras; pero también ahora hay gloria, y mucha, en sufrir por la causa de Dios y de la libertad.

Muchas veces, en las angustias de la época agitada que vivimos, hemos pensado en aquellas gentes de Lituania, en aquellos que fueron nuestros amigos, en las cruces artísticas de los caminos, en la Virgen de ojos grandes que se veneraba en el monasterio de Pažaislis. Gloria había en conservar todo aquello en el extremo noreste de Europa, gloria en ser un baluarte del catolicismo en aquellas lejanas tierras; pero también ahora hay gloria, y mucha, en sufrir por la causa de Dios y de la libertad.

En mis correrías turísticas por el país: de Zarasai a Klaipeida, de Palanga a Ukmergė, fui alojado muchas veces en casas de campo y en caseríos aislados y en todos lados fui invitado y agasajado, a pesar, muchas veces, de las dificultades inherentes a mi desconocimiento del idioma. Por la noche frente a una buena taza de te caliente escuchaba de aquellas gentes, lindas leyendas de héroes y de princesas y de los palacios de ambar que existen en el fondo del mar Báltico. Y por la mañana al levantarme, veía a los campesinos acudir con una gravedad casi monacal a la iglesia católica vecina para asistir al Santo Sacrificio antes de empezar la jornada. Y no se podía menos de pensar que el solo hecho de haber conservado, a pesar de todas las vicisitudes de su historia, este carácter de baluarte avanzado del catolicismo, daba al país en el panorama internacional, una importancia histórica considerable. Y es

que cuando se quiere valorar, lo mismo los individuos que los países, a la luz de las verdades eternas, no es la riqueza, la belleza o la brillantez intelectual lo principal, no es la organización perfecta y la eficacia en el plano material, sino sus cualidades morales y la solidez de su fe.

A este respecto, séame permitido, señores oyentes, expresar una convicción profunda a la que he llegado después de muchos años de estudio e investigación en el campo de las ciencias. Se tiende a considerar ahora las ciencias positivas como el valor supremo, y se quieren erigir en únicas rectoras de los individuos y de los pueblos, desconociendo que no deben ser rectoras sino sirvientas y que llevan consigo gérmenes de muerte.

Recuerdo un cuadro de nuestro pintor Goya, en el que el atormentado espíritu del artista representa a un hombre dormido y poblando su sueño, pavorosas pesadillas con formas de seres horrendos, se titula el cuadro "El sueño de la razón engendra monstruos"; es evidente que cuando está ausente la razón la mente elabora caóticas y desordenadas ideas que el artista a personificado en formas horripilantes, pero no es menos cierto que el espíritu humano exento de fe es el que engendra las más horribles monstruos, tanto más peligrosos cuanto que se suelen presentar con aspecto atractivo a la mente de las gentes ingenuas y halagador para el orgullo humano.

Quiera Dios que Lituania, a pesar de sus tribulaciones, conserve el tesoro de su fe, en ella encontrará fuerza en sus desgracias, refugio en las persecuciones, esperanza a pesar de todas las dificultades y en ella encontrará también su razón de ser.

Muchas veces, en las angustias de la época agitada que vivimos, hemos pensado en aquellas gentes de Lituania, en aquellos que fueron nuestros amigos, en las cruces artísticas de los caminos, en la Virgen de ojos grandes que se veneraba en el monasterio de Pažaislis. Gloria había en conservar todo aquello en el extremo noreste de Europa, gloria en ser un baluarte del catolicismo en aquellas lejanas tierras; pero también ahora hay gloria, y mucha, en sufrir por la causa de Dios y de la libertad.

LEVAS TOLSTOJUS LIETUVIŲ KILMES

Ikli šiol daugelis literatūros istorikų bei Tolstojaus biografų tvirtina, kad Levo Tolstojaus aniniai būvę vokiečiai ir kad senoji jo šeimos pavardė buvusi „Dick“. Dabar Harvardo Universiteto slavistikos katedros vedėjas prof. Ernest Simons savo neseniai išleistoje biografijoje „Leo Tolstoj“ paskelbė teoriją, kad Tolstojaus aniniai būvę lietuviai. Pasirodo, nauji, paskiausiai metais įvykdyti geneologijos tyrimai Sovietų Sąjungoje parodė, kad Tolstojų šeimos pavardė, maždaug, prieš 250 metų buvusi „Indrys“. Tokiu būdu Tolstojaus kilmė yra lietuviška.

* Vasario 16-tosios proga keli JAV-bių gubernatoriai savo valstybėse paskelbė tą dieną Lietuvos dieną.

* Šv. Tėvas Pijus XII, kuriam kovo 2 d. sukako 78 m. amžiaus, buvo sunkiai susirgęs. Pagal jausmus pranešimus jo sveikata jau šiek tiek pagerėjo. Už šv. Tėvo sveikatą meldžiasi viso pasaulio katalikai.

SVEIKINIMAI KENČIANČIAI TĖVYNEI

VLIKO Pirmininko M. Krupavičiaus kalba Lietuvai 1954 m. vasario 16 d. per Amerikos Balso, Vatikano ir Romos radijus.

LIETUVOS ŽEMELĖS BROLIAI IR SESES,

Jau dešimtu kartu Vasario šešioliktoji, kaip vagis, tyliai ir neregimai įslenka į Jūsų pastoges, kad prieš akis nepastebėtų. Jai iškilmingi susirinkimai puošniose salėse uždaryti. Jos net tylus prisiminimas prieš nupurto, o prisiminusiam kalėjimo duris atidaro. Tai didžiai mūsų šventei, kaip gimtančiam Kristui, palikta vieta tik varganų kolchozininko lūšnoj ar užuito miestiečio šeimoj pasirodyti — jiems paguosti, atgaivinti, sustiprinti ir naujomis viltimis aprūpinti. Geraisiais laisvės laikais ji buvo džiaugsmo ir triumfo šventė. Tai buvo šviesos mūsų gyvenimo apreiškimo angelas. Šiais gi kruvino teroro laikais ji mums yra galtingas samarietis, kuris patėpa gaivinančią alyvą mūsų skaudamąsias žaizdas ir patiprina mūsų pavargusias sielas bei palaimina į tolimesnę kančių ir lūkesčių kelionę ligi šviesios laisvės atgavimo.

Tad plačiai atskleiskime savo širdis Vasario šešioliktojai ir su visu pasitikėjimu priimkim jos paguodas ir patiprinimo žodį, kad nepalūže galėtumėm savo vargelį vargti ir savo sunkią naštą nešti. Ar dar ilgai teks mums kruviną maskolias jungą vilkti? Kas gal pasakyti. Viena tegaliu pranešti — tarptautinės politikos plotuose mes randame daugiau palankumo, negu turėjome nelaimių pradžioje. Naujojo Amerikos Valstybių prezidento Eisenhowerio bolševikų pavergtos tautos duoti pažadai yra stiprus laidas tikėti mūsų laimėjimu. Tad nesumukime prie pačių laisvės durų. Tai būtų skaudu. Tai būtų neatitaisomas nuostolis. Ir taip per daug krito sūnų šioj baisioj nelaimėj.

Bolševiko pagrindinis tikslas — ištuštinti Lietuvą raudonom maskolui. Juodasis caras norėjo, kad Lietuva būtų ir tamsi, ir juoda, o raudonasis — kad Lietuva būtų nelietuviška, vadinasi — be lietuvių. Visomis pajėgomis saugokim lietuviškas gyvybes. Šiandien lietuvių gyvybė yra neįkainojamos vertės. Palūžusius stiprinkim, bolševikų palaužtus broliškomis priemonėmis gražinkim į Lietuvos kelią. Sukurkim brolių Lietuvą. Ji mums padės išbristi kruvinąjį kelią.

Visą savo pragarišką įtūžimą bolševikas nukreipė į visa, kas yra iš Dvasios. Žinome, kad Dvasios pradą yra gyvas Jūsų širdyje, ir už tai Jus negirdėtai persekioja, gundo ir kankina bei kryžiuoja. Bolševikai imasi visų priemonių užgnaužti ir sunaikinti tą žmogaus būtybės dalį, kuri atstovauja žmogaus sieloje nemirštamiesiems pradams ir kurie yra tikrojo žmogiškumo esmė. Ir dėl to jie naikino ir naikins be pasigailėjimo visas tikybas, o ypač katalikų, jie persekios,

Lietuvos Diplomatijos Šefo Stasio Lozoraičio žodis, pasakytas per radio Nepriklausomybės šventės proga.

Nelaimių ir skriaudų tarpe, kuriuos gali ištikti tautą, visuomenę ir atskirą žmogų, didžiausia nelaimė yra matyti savo kraštą svetimųjų užpultą ir okupuotą. Ypač gi skaudžiai yra nukriausta tauta, kuriai Sovietų Sąjunga primeta savo barbarišką okupaciją ir santvarką. Tokio bolševikų smurto nekaltą auką yra lietuvių tauta, jau kelinti metai Sovietų persekiojama ir engiama, bet kieta savo pasipriešinime Sovietams ir pasiryžime išsivaduoti iš jų okupacijos.

Lietuvos Respublikos nepriklausomybės sukaktis yra vienas tų atsiminimų, kurie suteikia tautai krašte vis naujų jėgų atkakliai siekti savo valstybės atstatymo, ir įkvepia užsienio lietuvius padėti Lietuvai laimėti šią teisingą ir garbingą kovą.

Vasario šešioliktosios aktas, kuriuo mūsų tauta savo sostinėje Vilniuje nusprendė atvesti valstybinės priklausomybės ryšius su bet kuria svetima valstybe ir atkurti Lietuvos valstybę, visados galioja kaip teisės ir politikos dokumentas, liūdinantis apie neatšaukiamą tautos va-

kaip persekiojė, tokį jaunimo auklėjimą, kuris darniai vysto ir kūno, ir sielos galias ir stiprybę.

Bolševikas kraipo ir klastoja mokslą, istoriją, literatūrą ir visą Lietuvos praeitį. Tuo būdu nuodija vaikų ir jaunimo sielas. Jaunimą jis nori išauklėti tokį, kuris jam padėtų naikinti lietuvių ir Lietuvai ištikimus lietuvius. Čia yra baisiausia mūsų tautai nelaimė ir pavojus. Iš to seka antras mūsų už-



Solistė Rožė Mainelytė,

atvykusi iš New Yorko ir Vasario 16-tos minėjime su solio dainomis dalyvavusi Lietuvių Salėje. (Žiūr. 8 psl.)

davyns — gelbėkim iš tų pavojų jaunimą ir trečias, — nesileiskim nustumiami nuo tų Dvasios šaltinių, kurie ir tautybei teikia stiprybę ir atsparumą, ir jaunimui nušviečia tikrus ir teisingus gyvenimo kelius. Tie gi šaltiniai yra religija ir krikščioniškosios bažnyčios.

Su Dievu ir tėvyne širdij mes tesėsime ir išsėsime į laisvės ir nepriklausomybės kelią.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vardu aš sveikinu Jus, brangūs Broliai ir Sėsės, sulaukusius Vasario šešioliktosios. Šia proga linkiu Jums kantrybės ir tesėjimo tylioj, bet atkakloj kovoj už savo ir Lietuvos gyvybę. Mes darom visa, kiek mūsų jėgos leidžia, grąžinti mūsų tėvynei laisvę ir greičiausiai pasimatyti laisvoj ir nepriklausomoj Lietuvos žemelėj.

Juk mūsų tėvynei dar nepažūvus; Nušvis jos vėl garbė spindėjus, Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebus, Saulutė džiugins vėl patekėjus.

lią būti laisvai bei nepriklausomai. Tam dokumentui lietuvių būdami laisvi, teikė galios, savo paįsventusiu darbu ir pilietinėmis dorybėmis stiprindami Lietuvos pagrindus ją tobulindami ir įgydami jai visuotinių kitų tautų pripažinimą ir pagarbą. To dokumento negalėjo sunaikinti ir nesunaikino kriminalinis bolševikų įsiveržimas į mūsų kraštą ir jų bergždži pasikėsinimai sufalsifikuoti tautos valią rinkiminiais sukėlavimais ir ją palaužti teroru. Dabar Vasario šešioliktosios akta patvirtina kasdieną lietuvių krašte, kietai priešindamiesi visam, ką jiems smurtu ir apgaule stengiasi primesti sovietai, ir trokšdami paliuosuoti mūsų tėvų žemę nuo nenekentiamo priešio.

Šitas krašto troškimas išsipildys. Pasaulis yra suskilęs į dvi dalis. Vienoje yra Sovietų Sąjunga, kurioje valstybinės organizacijos ir socialinės santvarkos pagrindas yra tiktai prievarta, teroras, melas, žmogaus ir tautų teisių niekinimas. Šimtai milijonų žmonių Sovietų užgrobtuose kraštuose neturi kito noro, kito gyvenimo tikslo, nemato

kitos gyvenimo prasmės, kaip tik išsivaduoti iš Sovietų nelaisvės replių. Kaip netikra Sovietų ateitis, — parodo ir tas faktas, kad net vyriausias Sovietų budelis Berija galop buvo atsimitęs nuo savo sėbrų ir suėjęs į santykius su užsieniu.

Kitoj pusėj yra laisva, demokratinė žmonija. Jos civilizacija pagrįsti tikėjimu į Dievą, teisingumo siekimu socialiniuose ir tarptautiniuose santykiuose, pagarba ir užuojauta žmogui, tautų teise pačioms laisva valia rinktis savo valdymosi formą ir savo vyriausybę. To civilizotojo pasaulio dispozicijoj yra ne tik visos dvasinės vertybės, bet taip pat materialinė galybė ir naujųjų ginklų persvara.

Šios dvi sistemos ir pasaulėžiūros yra nesuderinamos. Jos yra nuolatinėj kovoj, kurios formos kelčias, pasidarydamos kai kada aštresnės ir atviresnės, kai kada lėtesnės ir mažiau matomos. Bet kova tarp jų eina toliau ir ilgainiui turės baigtis vienos kurios sistemos sunaikinimu. Istorijos patyrimas parodo, jog žmogaus prisirišimas prie laisvės neišdildomas ir ilgainiui nugalai smurtą. Juo labiau tad yra pagrindo įsitikinimui, kad bus nugalėta komunistinė sistema, tai yra, kad bolševikų valstybė bus sunaikinta.

Tai bus didžiausias laimėjimas, kokį žino žmonijos istorija. Ir jame bus taip pat ir mūsų tautos didelis kovos, aukų ir idėjų įnašas.

Reikšdamas šį įsitikinimą, aš pateikiu lietuviams krašte ir užsieny nuosirdžius ir nuolankius Lietuvos Diplomatinės Tarnybos sveikinimus.

ISKILMINGAI PAMINĖTA

VASARIO 16-TOJI

Italijos lietuviai, vadovaujami Lietuvių Bendruomenės, iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės 36 ir spaudos laisvės atgavimo 50-ties metų sukaktis. Iškilmingas šv. Mišias atlikė didelis lietuvių draugas kardinolas Pizzardo, savo jautriu žodžiu sustiprindamas pamaldose dalyvaujančių ir viso pasaulio lietuvių dvasią bei žadindamas viltis, kad laisvė vėl bus atgauta. Pamaldų metu giedojo šv. Kazimiero Kolegijos choras, vadovaujamas kun. K. Senkaus.

Oficialusis minėjimas įvyko Sant'Angela Merici instituto salėje, papuoštoje šv. Tėvo, Italijos ir Lietuvos vėliavomis ir lietuvišku Vytimi, prie kurio buvo įrašas: „Salus reipublicae suprema lex — valstybės gerovė yra aukščiausias įstatymas“.

Garbingųjų svečių eilėje buvo kard. Pizzardo, lenkų arkiv. Gawlina, ukrainiečių arkiv. Bučko, mons. Poggi Luigi, Vatikano sekretorijato atstovas, šv. Kazimiero Kolegijos rektorius mons. L. Tulaba, Lenkų Instituto rektorius mons. Strojny, Latvių Komiteto pirm. mons. Čamanis, mons. Civardi ir kt. Iš aukštųjų civilinių ir politinių asmenybių dalyvavo min. Nicolai, Italijos užs. reik. ministerijos atstovas, prof. Rebecchini, Romos burmistras, adv. Andreoli, dr. Padellaro, Ministerijų kabineto kanceliarijos atstovas, William Egan Colby, JAV ambasados Romoje attachė, ponis G. Cingolani, dr. Bocchini iš užs. reik. ministerijos, dr. Papee, Lenkijos ambasadorius prie šsv. Sosto, min. St. Lozoraitis, dr. Maltarello, Italijos Kat. Akcijos pirmininkas ir daugelis kt.

Minėjimą atidarė Liet. Bendr. pirm. kun. V. Mincevičius, nupasakodamas šios šventės istorinę reikšmę. Min. St. Lozoraitis karštais žodžiais padėjo visiems atsilankiusiems, pareiškdamas viltį, kad Lietuva bus vėl laisva. Po jo ilgesnį žodį tarė Ital. Kat. Akcijos gener. sekretorius ir žymus politinis veikėjas prof. Gedda. Jis išskėlė lietuvių tautos dvasines vertybes, kviesdamas visus solidarai prisidėti prie lietuvių kovos už savo laisvę ir tikėjimą, suvaržytą už geležinės uždangos.

Visi dalyviai stovėdami išklause šventojo Tėvo atsiųstus sveikinimus su apaštališkuoju palaiminimu. Po to buvo dar perskaitytos sveikinimų ir linkėjimų telegramos iš Italijos prezidento, ilgamečio ministro pirm. ir Krikšč. Demokratų partijos lyderio De Gasperi ir senatoriaus L. Sturzo. De Gasperi pareiškė: „Aš jungiuosi prie jūsų taikos ir laisvės vilties“. Minėjimas buvo užbaigtas tylos minute, pagerbiant visus žuvusius už Tėvynę ir tikėjimą.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą plačiai aprašė didžioji Italijos spauda, išskyrus komunistų ir socialistų.

NEPAPRASTA ŠVENTĖ ROSARIO MIESTE

Rosario yra antrasis savo didumu ir svarba Argentinos miestas. Jame jau nuo seno yra susispietusi lietuvių grupė. Dalis jų yra atvykusi ir apsigyvenusi dar prieš pirmąjį Didįjį karą, bet jų nėra labai daug. Kiti čia atvyko po pirmojo karo, įsitaisė fabrikuose, prie geležinkelio darbų arba vertėsi savistoviais. Daugumas jau yra gerai įsigyvenę, turi nuosavus namus, vaikus leidžia į mokslus. Tačiau jiems dar trūko nuosavo dvasinio ir kultūrinio centro, kur galėtų sava kalba melstis, su savo tautiečiais bendromis mintimis pasidalinti, savus parengimus turėti, lietuviškų giesmių ir dainų mokytis ir jas kitiems parodyti. Šis reikalas buvo išspręstas tik dabar.

Atsimename, kai pernai buvo iškilmingai pašventintas naujosios lietuviškos bažnyčios kertinis akmuo. Tada visi džiaugėsi, bet kartu laukė tos didžiosios dienos, kada galės pačią bažnyčią pašventinti ir joje lietuviškas pamaldas pradėti. Ta diena atėjo greičiau nei buvo tikėtasi. Tiesiog milžiniškomis kun. J. J. Jakaičio ir kitų TT. Marijonų pastangomis, vietos ir kitų kolonijų lietuviams darbą remiant savo aukomis ir talka, bažnyčia buvo užbaigta per nepilnus metus. Šalia jos buvo pastatytas namas, kuriame gyvena lietuvių kunigai, bus parapijos raštinės, susirinkimų ir mažesnių parengimų salė. Tas namas bus lietuvių centras, kuriame kiekvienas galės ateiti su savaisiais pasimatymais ir įvairius reikalus atlikti. Dėlto su dideliu džiaugsmu sutiko žinią ne tik Rosario, bet ir kitų kolonijų lietuvių, kai sužinojo, kad naujoji, Šv. Kazimiero vardu pastatytoji bažnyčia vasario 23 d. bus pašventinta.

SVEČIAI IŠ KITŲ KOLONIJŲ

Iš Buenos Aires traukiniu atvyko apie šimto žmonių ekskursija dar šeštadienį. Tarp jų buvo ne tik pavienių lietuvių, bet organizuotai nuvyko ir visas Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus, Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje pirm. Zef. Juknevičius, gen T. Daukantas, Avellanedos lietuvių par. klebonas kun. dr. P. Brazys, kun. J. Margis ir daugelis kitų. Automobiliu atvyko buv. Kaune konsulas p. A. Barsanti su savo žmona lietuvaite. Jie buvo bažnyčios kūmai.

Berisso lietuvių atsuntė savo atstovus. Iš Kordobos atvyko p. p. Sadukų šeima ir kt. Santa Fe lietuvių specialiu autobusu atvyko į iškilmės, nes Rosario lietuvių kunigai ir juos pastoviai aptarnauja. Rosariečiai nestokojo nei lietuviškos meilės, visiems duodami patogias nakvynes, nei vaišingumo, rodydami tikrą brolišką nuosirdumą. O svečiai buvo nustebinti, kai pamatė baltą kaip gulbę bažnyčią, stovinčią į dangų rodančiu bokštu virš visų namų ir medžių. Tiek rosariečiai, tiek svečiai visa energija prisidėjo prie galutinio pasirusimo rytojaus iškilimams.

ISKILMĖS PRASIDEDA

Sekmadienio rytas buvo gražus. Nors vasaros saulė nesigailėjo savo šilimos, bet diena nebuvo per daug karšta. Žmonių jau nuo pat ankstyvo ryto rinkosi iš visų pusių. Juk tai ne kasdieninis įvykis, nors ir tame beveik 700.000 gyventojų turinčiame mieste. Į iškilmės rinkosi ne tik lietuvių, bet ir vietiniai. Reikėjo daug energijos ir pastangų palaikyti tvarką, kai atvyko J. E. vyskupas Silvino Martinez, Rosario kardinolas augsiliaras. Pats kardinolas,

nors buvo pasižadėjęs, dėl ligos negalėjo atvykti. Bažnyčios šventinimo iškilmės, gana ilgai trunkančios, buvo atliktos su visais religiniais reikalavimais. Pats Vyskupas atlikė pirmąsias Šv. Kazimiero bažnyčioje šv. Mišias, Šv. Cecilijos chorui giedant lotyniškas ir lietuviškas giesmes. J. E. vysk. Martinez



KUN. JONAS J. JAKAITIS MIC, Rosario TT. Marijonų viršininkas ir Šv. Kazimiero bažnyčios statytojas. Jis taip pat vadovavo ir Aušros Vartų bažnyčios statybai Avellanedoje.

pasakė progai tinkamą pamokslą ir vėliau perskaitė kardinolo dekretą, kuriuo TT. Marijonams paskiriama naujoji parapija.

Reikia pažymėti, kad Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas p. Rymavičiaus iš vakaro atliko puikų koncertą naujoje parapijos namo salėje. Koncerte dalyvavo daug lietuvių ir vietinių. Taigi ir šventinimo iškilmėse jo giesmės buvo visiems didelė staigmena — tokio choro pasirodymas jiems buvo tikra naujiena.

VYSKUPAS PRAŠNEKO LIETUVIŠKAI

Pasibaigus šventinimo iškilimams, visi svečiai ir vietos lietuvių susirinko į šalia bažnyčios paruoštą kiemą vaišėms, kurias surengė Rosario lietuvių. Čia dalyvavo ir vysk. Martinez, ir buv. Argentinos konsulas Lietuvoje p. Arnoldo Barsanti, ir kiti garbingieji svečiai. Vaisių metu J. E. vysk. Marti-



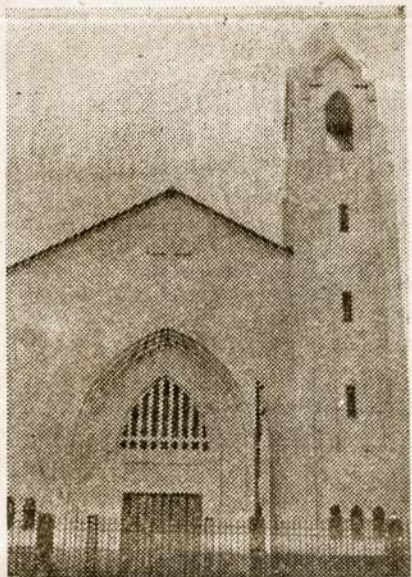
KUN. JONAS DUOBA MIC, buvęs Rosario Kun. Seminarijos šv. Rašto profesorius, dabar dirbęs naujoje šv. Kazimiero parapijoje.

nez pasakė kalbą, pradėdamas ją lietuviškai: "Garbė Jėzui Kristui". Savo nuosirdžioje kalboje Ekscelecija tarp kitų dalykų pareiškė: "Lietuva dabar pavergta, bet nėra jokios abejonės, kad ji vėl prisikels laisvam gyvenimui. Sveikinu visus, susitelkusius kryžiaus paunksmėje ir kviečiu laikytis vienybėje tarp savęs, vienybėje su persekiojamais broliais Lietuvoje ir išvien su šia šalimi,

kuri didžiuojasi galėjusi jus priimti su išskėstomis rankomis. Tegyvuoja lietuviui Argentinoje, tegyvuoja brangioji Lietuva!" Ekscelecijos kalba buvo pertraukta dažniais ir triukšmingais plojimais.

KALBA Z. JUKNEVIČIUS

Jis kalbėjo Buenos Aires lietuvių delegacijos, Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje ir Šv. Cecilijos choro vardu, išreikšdamas nuosirdžiausius linkėjimus Rosario TT. Marijonams ir visiems šios kolonijos lietuviams. „Šias garbingas valandas išgyvena ne tik kolonijos lietuvių, kalbėjo p. Juknevičius, bet taip pat ir visas Rosario miestas, turėdamas dar vieną naują katalikišką paminklą savo istorinėje žemėje, tai yra ką tik pašventinta Šv. Kazimiero, tikro lietuvių šventojo, bažnyčią.“ Prisimindamas, kad lietuvių įvairiais laikais yra atvykusių į šį kraštą ir įsigyvenusių visa savo energija ir darbštumu į šio krašto kultūrinę ir ekonominę kūrybą, kalbėtojas pabrėžė, kad ir Argentina jiems sudarė tinkamas sąlygas gyventi bei įsikurti šiame krašte. Lietuviai atėjo čia su savo papročiais ir sava kalba, bet mokėjo gerbti kitų papročius ir kalbą, kaip ir jie patys yra gerbiami šio krašto gyventojų. Už tai lietuvių reiškia padėką šiam kraštui ir tautai. Jis priminė, kad TT. Marijonai jau anksčiau yra pastatę bažnyčią Avellanedoje, o dabar nauju paminklu — Šv. Kazimiero šventove — prisidėjo prie krikščionybės darbų, nes ta bažnyčia aptarnaus ne tik lietuvius, bet taip pat ir visus katalikus. „No-



Lietuvos Globėjo Šv. Kazimiero bažnyčios Rosario mieste pryšakys.

rėčiau paprašyti mūsų brolių argentinų, kad šioje ir kitose bažnyčiose prisidėtų prie mūsų maldų į Viešpatį Dievą, kad Jis sugrąžintų kankinamai Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, kurios lietuvių tautai žiauriausiais būdais buvo išplėštos. Mes pasitikime, kad Dievui padedant ir ir laisvųjų žmonių gera valia, anksčiau ar vėliau, Lietuva grįš į kitų tautų tarpą." Triukšmingais plojimais buvo palydėta p. Juknevičiaus tokia gili ir išsami kalba.

BAŽNYČIOS KŪMO

P. BARSANTI KALBA

Kaip jau minėta, bažnyčios kūmais buvo p. p. S. ir A. Barsanti'ai. Vaisių metu p. A. Barsanti pasakė jautrią ir gražią kalbą. "Giliai sujaudintas dėkoju už man ir mano žmonai suteiktą garbę, išrenkant mus pirmosios Rosario mieste lietuvių Šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, bažnyčios kūmais. Dvigubai jaučiuosi pagerbtas šia aukščiausią garbę, kurią man suteikėte šioje didingoje šventėje, kad aš galiu didžiuotis, tu-

rėdamas savo gyvenimo drauge lietuvių, kurią, palikdamas aną žemę, atsivedžiau kartu su savimi kaip Lietuvos dalį prie savo širdies. Per dešimt metų, kada turėjau garbę atstovauti savo kraštą Lietuvoje, kaip konsulas ir atstovas, aš pažinau Vytauto Didžiojo tautos sielą, tuos sveikos dvasios, darbščius, protingus ir gerus krikščionis patriotus.

Yra žinomi kilnūs, pilni artimo meilės kultūriniai Tėvų Ma-



KUN. KAZIMIERAS VENGRAS MIC, Šv. Kazimiero parapijos klebonas ir organizatorius.

rijonų darbai, kuriuos jie, savęs išsižadėdami, daro šiame krašte; jie, bendradarbiaujant ir padedant giliai ir herojiškai krikščioniškiems savo tautiečiams, taip pat ir savo draugams ar-



AUSTRALIJA

* Australijoje šiuo metu studiuoja apie 50 lietuvių studentų. Jie yra keliuose universitetuose. Iš viso šiame kontinente priskaitoma apie 10.000 lietuvių.

* Adelaidės Lietuvių Teatro Mylėtojų Grupė vasario 12 d. pastatė S. Čiurlionienės "Aušros sūnus". Veikalą režisavo P. Rūtenis, dekoracijas piešė dail. A. Rūkštelė. Minimoji grupė pasižymi gyva veikla teatro srityje.

* Dail. V. Ratas išstatė savo du paveikslus ("Sidabrinė naktis" ir "Avys") Pertheje suruoštoje australų dailininkų parodoje, kurioje dalyvavo 70 vietinių dailininkų.

BRAZILIJA

* Čia gražiai veikia LK Bendruomenės choras, kuris per 17 metų niekada nebuvo nutraukęs darbo. Per šį laiką choras yra išvaręs plačią kultūrinio darbo vėžą ir gražiai atstovauja lietuvišką dainą kitautėjų tarpe. Šiuo metu jis yra vienintelis lietuvių choras Brazilijoje. Chorui vadovauja Al. Ambrozaitis.

ITALIJA

* Italų spauda dažnai rašo apie Lietuvą ir lietuvius. Žurnalas "L'Araldo" atsispausdino V. Mincevičiaus straipsnį „Komunizmas ir tikrovė“, kuriame, be teorinės dalies, plačiai duodama faktų, paimitų iš sovietų santykių su Lietuva ir dabartinės padėties Lietuvoje. Romos dienraštis "Il Tempo" sausio 19 d. numeryje, rašydamas apie Ukrainos nacionalizmą, mini ir Lietuvą, kurioje nacionalizmas yra labai gyvas, ir lietuvių partizanų bendradarbiavimą su Ukrainos partizanais.

KANADA

* Toronto ir Montrealio Bendruomenės apylinkės, kurios yra gausiausias lietuvių skaičiumi Kanadoje, neseniai išsirinko naujas valdybas. Toronto apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis taip: J. R. Simanavičius — pirm., inž. St. Šalkauskas — vicepirm., inž. L. Abramonis — sekr., kun. dr. V. Skilandžiūnas — spaudos ir inform. reik. vedėjas, kun. P. Barisa — išd., Iz. Matusevičiūtė — švietimo reik. vedėja ir V. Vaidotas — šalpos reik. vedėjas. Montrealio valdyba išrinkta šitokios sudėties: I.

gentinams, sukūrė Dievo garbei antrą šventovę šioje taikos ir ramybės žemėje". Kalbėtojas priminė, kad šioje šventovėje bus garbinamas Dievas, aukščiausias Sutvėrėjas, čia bus skelbiamas Kristaus mokslas ir bus mokoma mylėti vieni kitus. Ir savo kalbą užbaigė: "Tegul ši šventovė, jos skelbiamos amžinosios tiesos bus paguoda prispaustiesiems, tvirtybė silpniesiems ir šviesa, nušviečianti tiesos kelią. Tebus ji šeimos šventykla ir jaunimo vadovė, įkvepianti Dievo garbei tikėjimą, viltį ir meilę". Griausmingais gausios lietuviškos publikos plojimais buvo padėkota Garbingajam Svečiui už tokius gražius ir nuosirdžius žodžius bei linkėjimus.

Be to, dar kalbėjo gen. T. Daukantas, kun. K. Vengras MIC ir kt., išreikšdami savo džiaugsmą tokiu dideliu laimėjimu. Bažnyčios statybos vadovui ir organizatoriui kun. J. J. Jakaičiui MIC buvo sukeltos labai ilgos ovacijos.

Šią didingą šventę užbaigė, svečiai išvažiavo iš savo miestus, o saviškiai grįžo į namus. Visi pakilia dvasia ir džiaugsmu spindinčiomis akimis reišė pasitenkinimą, kad lietuvių kolonija savo organizuotumu pajėgia pralenkti net turtingesnes ir didesnes kolonijas. Tai duoda vilčių, kad mes tokiu pat užsispyrimu ir energija laimėsime ir kitose srityse, ypač kovoje už savo laisvę.

Kibirskytė, L. Balzaras, A. Vazalinskas, L. Lukoševičius, A. Gražys, H. Valiulis ir P. Povilaitis.

* Toronto universitete mokslus tęsia 38 lietuvių, o kitose Kanados aukštosiose mokyklose apie 80. K. Truska, baigęs Vytauto D. un-tą Kaune ir neseniai už įteiktą mokslo darbą lietuvių kalba Montrealio universitete gavęs magistro laipsnį, pakviestas į tą patį Montrealio un-tą dėstytoju.

KOLUMBIJA

* Lietuvių Namai įsteigti Bogotos mieste. Juose įruosta lietuviška biblioteka ir skaitykla su naujausiais periodiniais leidiniais, taip pat perkelta lietuviška mokykla. Šiuo metu kai kurie lietuvių iš Kolumbijos vyksta į Australiją nuolatiniam apsigyvenimui.

VOKIETIJA

* Dr. P. Karvelis, UTR valdytojas, lankydamasis Berlyne, dalyvavo Berlyno lietuvių susirinkime. Tai retas dalykas, kad Berlyno lietuvių gali susirinkti, nes jie dideliame Berlyne gyvena labai išsisklaidę, be to, ir jų skaičius yra mažas. Mūsų tautiečių padėtis Berlyne yra ypatingai sunki, nes nevisi turi darbo. Yra vilties, kad artimu laiku Berlyno tautiečiai susiorganizuos į atskirą Lietuvių Bendruomenės apylinkę.

VENECUELA

* Sausio 12 d. Caracas lietuvių parapijos bažnyčioje kun. A. Perkumas palaikino Caracas skautų vietininko vyr. skilt. Alfonso Rūdzaičio ir Zuzanos Skapavičiūtės moterystę. Pažymėtina, kad p. Skapavičiūtė yra ten neseniai nuvykusi iš Argentinos. Ji yra buvusi Ansamblio narė. Jaunasis su savo dabartine žmona yra susipažinęs savo lankymosi Argentinoje metu, o dabar Venecueloje abu susitiko ir sukūrė lietuvišką šeimą.

N. ZELANDIJA

* Wellingtone suauktas nepaprastas LB krašto tarybos atstovų suvažiavimas išrinko naują krašto valdybą, kuri taip pasiskirstė pareigomis: pirm. Č. Liutikas, ir sekr. A. Mitkevičius. "N. Z. Lietuvių" redaguoti valdyba pavedė V. Procutai.

Arkas - MENAS, Literatūra

DR. JUOZAS GIRNIUS

EGZISTENCINĖ ŽMOGAUS SAMPRATA

a. Žmogus kaip „egzistencija“. — Ne tik kasdieninėje kalboje, bet ir tradicinėje filosofų terminijoje „egzistencijos“ žodžiu buvo manomas buvimas. Užtat šis žodis buvo lygiai taikomas visam, kas yra: Absoliutinei Būčiai ir kūrinių pasauliui, žmogui ir kitiems padarams. Tuo tarpu tie šių dienų filosofai, kurie patys vadinasi ar yra vadinami egzistencialistais, egzistencijos terminą išskirtinai taiko tik žmogui. Suprantama, šiuo atveju egzistencijos žodis nebereikia apskritai buvimu, o tik specialiai žmogiškąjį buvimą. Jau pats šio žodžio aprašymas nurodo, kad egzistencinė filosofija pačiame savo pagrindu yra tokia žmogaus samprata, kuri radikaliai keičia žmogaus savotiškumą, jo nepalyginamumą su kitais. Iš čia egzistencinės filosofijos radikali opozicija tam nutarizmui, kuris ir žmogų norėjo laikyti tik vienu iš daugelio gamtos padarų. Bet lygiai egzistencinė filosofija yra skirtinga ir nuo tos tradicinės filosofijos, kuri žmogaus savotiškumą jieškojo dvasinėje jo prigimtyje. Egzistencialistų pažiūra, žmogus yra savotiškas visų pirma ne vienokia ar kitokia prigimtimi, o greičiausiai kaip tik tuo, kad jis nėra brutaliai apspręstas savo prigimties, bet yra laisvas būti „savimi pačiu“. Ir būtent, laisvės pagrindą žmogus ne tik išsiskiria iš kitų gamtos padarų, bet ir egzistuoja tokiu būdu, jog

jis yra daugiau negu tik visiems žmonėms bendros prigimties atstovas. Užtat buvęs tik beasmenišką savo giminės atstovas, žmogus yra pašauktas būti „savimi pačiu“, t. y. kitų nepakeičiamu ir kitų neatstovaujamu individui. Atseit, tai tradicinė filosofija akcentavo visų pirma generinį žmogaus skirtingumą nuo kitų padarų, tai egzistencinė filosofija visų pirma ryškina individualinį kiekvieno žmogaus nepalyginamumą su kitais žmonėmis. Tai metafizinio individualumo filosofija.

Ypačiai ryškiai metafizinis individualizmas išplėtotas Jasperso filosofiniame mąstyme. Iš tiesų egzistencijos žodžiu Jaspersas turi mintyje ne ką kitą, kaip tą principą, kurio pagrindu žmogus gali būti „savimi pačiu“. Ką reiškia būti savimi pačiu? Būvimas „savimi pačiu“ nėra naujas būties siuogsnis, kuris prisidėtų prie kitų būties sluogsnių, kurie apsprendžia žmogų (gyvybę, sąmonę, dvasią). Greičiau, užtat buvęs naujas būties sluogsnis, „savimi pačiu“ buvimas yra tam tikras žmogaus santykis su tuo, kas jis yra patirtinėje tikrovėje. Tai „vienybės be tapatybės“ santykis: nors ir jaučiuosi viena su tuo, kuo esu pasaulyje, bet nesutinku būti į tai suvestas. Savo gėmėse esu daugiau, negu tai, kuo reiškiojasi pasaulyje: visa tai, kuo esu objektyviai, tėra kūnas, per kurį galiu įeiti į pasaulį. Nesu aš pats objektas, nors ir tegaliu

būti per tai, kas yra objektas. „Aš pats esu daugiau, negu visą pažįstama“.

Visų pirma atsisakau save tapatinti su logine „sąmone apskritai“. Greičiau: kol tedalyvauju sąmoneje apskritai, tol dar nesu aš pats, nes visi lygiai dalyvauja tame beasmeniniame subjekte, kurį vadiname „sąmone apskritai“. Užtat visa, ką aš logiškai pažįstu, ir lieka man abejinga. Kai noriu gyventi pažinimu, pamatau, kad pažinimas yra bejėgis nušvesti man gyvenimo kelią. Todėl mano vienybė su logine sąmone apskritai ir pasirodo tik formali vienybė be turinio.

Bet lygiai negaliu savęs sutapatinti nė su tuo, kas mane pripildo biologine būtimi. Nors ir esu kūne, bet aš pats nesu kūnas. Jei tebūčiau kūnas, būčiau gyvulys. Tai grynai negalimybė. Gyvulys yra paprastai, kas jis faktiškai yra. Gi aš netampu gyvuliu nė tada, kai sugyvuolėju, prarasdamas savo žmogiškąją vertę. Kas gyvuliams tėra brutalus faktas, man yra galimybė, už kurią esu atsakingas. Kad aš turiu kūną savo dispozicijoje, pats nebūdamas kūnas, liūdią ir tai, kad aš galiu pats atimti sau gyvybę, ir tai, kad aš lieku aš pats net ir tada, kai mano kūnas sužalojamas. Žodžiu, nors ir tegaliu būti per kūną, bet aš pats nesu su juo tapatingas.

Pagaliau negaliu savęs sutapatinti nė su savo dvasiniais žygiais, nors ir tik per juos galiu save išreikšti. Pirmą: visada aš esu daugiau, negu tai, ką esu atlikęs. Jei negaliu



Algirdas Landbergis, laimėjęs „Draugo“ romano konkurse pirmąją premiją

išsiginti savo darbų, tai lygiai negaliu laikyti save jais išsemtą. Kol turiu prieš akis ateities galimybes, atsisakau būti sutapatinamas su mano praėjim. Antra vertus, mano veikla greičiau atstovauja tai, kas aš esu kitiems, negu tai, kas aš pats esu. Mano dvasinė veikla yra drauge ir socialinė funkcija. Bet aš pats visada jaučiuosi esąs daugiau, negu tai, kuo esu tapęs kitiems. Užtat ir keliu balsą prieš bet kurį manęs suvedimą tik į socialinį vaidmenį, jei aš ir vertinčiau jį.

Tačiau: jei ir negaliu savęs sutapatinti nė su vienu mano objektyviu aspektu, tai lygiai negaliu likti tik tarsi pasyviu savęs žiūrovu. Pastaruoju atveju „viskas tebutų lyg toksai žaismas rolemis bei kaukėmis, kuriame niekas iš tiesų nežaistų ir kuriame klausimas: kas aš esu? liktų neatsakytas, nes už visų šių rolių nieko nebūtų“. Kas esu? Pastato mus šis klausimas prieš apsisprendimą: arba sutapti su savimi pačiais ir tuo būdu paversti šį žaismą mūsų pačių būties rimitimi arba likti tik bergždžiais žiūrovais, kurie rezervuoja sau galimybę pasitraukti iš šio žaidimo. Jei lieku rezervuotas žiūrovas, visa man tėra rolės ir kaukės, laikinės pozicijos ir neutralios galimybės. Nerisu šiuo atveju savęs nelygstama ištikimybė jokiam uždaviniui, bet užtat ir nesu niekur aš pats. Priešingai, jei nelygstamai angažuojosi mano istorinėje situacijoje ir tuo būdu nelygstamai sutampu su tuo, ką joje veikiu ir kas joje esu, tai tuo pačiu visa, kas pirma tebuvo beasmenišką žaismą, paverčiu į mano paties išraišką. Tai šiuo atveju ir pakylu į egzistencijos rangą ta prasme, kurią šiam žodžiui teikia Jaspersas. „Egzistencija yra tai, ko negalima įsivaizduoti kaip regimo dalyko, bet kas lieka už visų rolių ir tačiau jas vaidina, kiek aš sutampu su manimi pačiu“.

Kokia konkrečiai šitaip aprašytos „egzistencijos“ prasmė? Iš vienos pusės, egzistencija yra tasai principas, kuriuo aš pats esu visada daugiau, negu tai, kuo aš reiškiojasi pasaulyje („vienybė be tapatybės“). Iš antros pusės, egzistencija yra tasai principas, kuriuo aš pats renkuosi save patį, nelygstamai sutapdamas su mano istorine situacija („tapatybė su manimi pačiu“). Pagal tai ir aprašo Jaspersas kilimą į egzistencijos rangą kaip dvigubą pasaulio palikimo ir į jį grįžimo procesą. Palikti pasaulį — tai suvokti, kad aš pats esu daugiau negu pasaulis. Grįžti į pasaulį — tai suvokti, kad negaliu savęs realizuoti niekur kitur, kaip pasaulyje. Laimime šiuo procesu ne mažiau, kaip pačią mūsų laisvės sąmonę. Kas esame kaip objektai, mums yra duota kaip mūsų prigimtis, kaip mūsų charakteris, kaip mūsų esmė. Turiu charakterį, kuris apsprendžia ir persunkia visus mano veiksmus. Dažnai pamatome, kas mes esame, tik iš mūsų vienokio ar kitokio pasielgimo toje ar kitoje padėtyje. Nustebinti tokios nepramatytos patirties, tariame: štai kas tu esi, arba rezignuojame: toks esu, ir negaliu nieko padaryti. Tačiau, nežūrinat viso,

turime pripažinti, jog mūsų charakteris yra mums duotas kitu būdu, negu išoriniai daiktai. Yra kažkas mumyse, kas nesutinka mus laikyti tik paprastai duotais. Prisiimame kaltę ir už tai, kas duota. Ir galime išplėsti savo atsakomybę taip toli, kad ir tai, kas esame iš gimimo, laikytume mūsų pačių priešlaikinio rinkimosi pasėka. Turime galimybę „atsiimti mus iš būties į save pačius“ ir tuo būdu tapti „savęs pačių versme“. Tai šita prasme ir yra žmogus Jaspersai ne tik tam tikros duotos esmės būtybė, bet ir egzistencija kaip „savęs pačių versmė“. Būti savimi pačiu lygu būti savęs pačių versme.

b. Egzistencija kaip laisvė. — Kaip matyti, tai, kam Jaspersas teikia egzistencijos vardą, yra ne kas kita, kaip laisvė. Būti „savęs pačių versme“ — tai būti laisvam. Tačiau pats Jaspersinis laisvės supratimas yra skirtingas nuo tradicinio. Tradiciškai laisvė buvo laikoma esminiu žmogaus momentu ar dargi pačia žmogaus esme. Gi Jaspersui laisvė kaip tik nėra esmė. Jo akimis, laikyti laisvę esme yra lygu sau pačiam prieštarauti, nes esmė kaip tik yra tai, kas yra duota ir kas tuo pačiu išsiskiria laisvę. Žmogus yra laisvas pagal Jaspersą tik dėl to, kad jis nėra neatšaukiamai surištas savo esme, kad jis gali „save iš būties atsiimti į save patį“. Kai kitoms būtybėms jų esmė yra paprastai duota, tai žmogus gali ir tai, kas duota, paversti savo laisvo apsisprendimo galimybe. Todėl tik žmogus ir tėra „egzistencija“.

Nėra tik žodžių ginčas, ar laisvė laikoma esme ar „egzistencija“. Kai laisvė laikoma žmogaus esme, saivime prileidžiama, jog visi žmonės yra laisvi: jei žmogaus esmė yra laisvė, tai kiekvienas žmogus yra laisvas. Gi egzistencinė laisvė pirncipiškai yra galimybė, ne duotybė. Pagal Jaspersą, nors laisvės galimybė yra visiems atvira, tačiau žmogus dar nėra laisvas pačiu savo buvimu faktui. Yra žmonių, kurių gyvenimas lieka brutalus vegetavimas. Galime pakilti į egzistencijos rangą, bet lygiai galime jį ir prarasti. Užtat ir aptaria Jaspersas egzistenciją ne būtimi, o „galimybė būti“ (Seinkoennen). Tai reiškia: esame egzistencija ne prigimtimi, o mūsų pačių apsisprendimu, nes laisvė niekuomet nėra duota, o visada lieka laimėta. Užtat buvusi iš gimimo duota, laisvė yra pašaukimas, kurio vykdymas mane pakelia į egzistencijos rangą. (Bus daugiau)

Ištrauka iš neseniai išėjusios knygos „LAISVĖ IR BŪTIS“. Aldų leidinys, 1953 m.

* Kun. Antanas Vališka, buv. Kordobos Lietuvos kapellonas, prieš kurį laiką nuvykęs į JAV-tes, yra paskirtas Portlando vyskupijos vadedamos berulukų kolegijos, turinčios 750 mokinių, religijos ir lotynų kalbą mokytoju. Vėliau jam teks perrinti ir ispanų kalbos pamokas. Tame pačiame mieste gyvena taip pat iš Argentinos išvykęs kun. Pranas Baltrumas, kuris dirba vienoje parapijoje kaip vikaras.

MARIAN CZUCHNOWSKI

Belaisvio atsisveikinimas

*Ko jūs atėjot čionai, kur žvaigždės lyg kibirkštys traška?
Aš noriu jums ant kaklo — koncertinos juostą,
Kai ūmus granatų sproginas kieme dūksta.
Gana kalėti — aš noriu bučiuoti drėgnas Vyslos lūpas,
Matyt Karpatų pilką mišką, šlamėti jaunas sprogime lazdynų,
Medžių ir dulkių žybčiojime — vieškeliais keliauti.*

*Pamišimas. Leiskite. Nebegaliu ilgiau.
Tad čia? Priėjau sieną. O toliau —
Dega miestas, akmenys, naktis ir lietūs.
O aš visa tai į viršų trenkčiau. Teateina galas.
Lyg bomba pakelčiau gatves, namus, alėjų mišką!
Lai skamba kulkosvaidžių teškenimas, gaisras ir griuvėsiai.*

*Ar aš žisiu kalėjime,
Ilgery, ar mūšy krisiu,
Ar budelis mane staiga iš pasalų nušaus —
Aš gyvenimą ramų sąmoningai iškeičiau į karą.
Taip norėjau. Ir vietoj laimės, ramybės ir džiaugsmo —
Su gyvenimu mano susituokė sielvartas, kova ir vargas.*

*Ak, negaliu užmiršti tėviškės, kurion negrišiu.
Pilkuos, aštriuos aušrų spinduliuos.
Kur manęs verks beržų sargyba.
Žinaus ant žemės krisiu
O mišką iš dangaus mėlynės gniaus didieji Grigo Ratai.*

*Pievose stovi gėlės lyg stangrios mergaitės
Po plačiom margom skrybėlaitėm.
Užgeso kareiviškos dainos refrenas:
„Mūsų mergaitės verks“. Nebeprišimenu
Nei pievų, nei dainų. Laukinėj kriaušėj vėjas miega
Sunkus, tartum jaunos moters lavonas pigiam romane.*

*Lėki, juodas žirge, mes josime vėliai.
Kur? Aš neklausiu, ir man visvien.
Ties mumis aušra užsisklendžia, lyg nužudytosios lūpos.
Greičiau, pas savuosius... Namoi!
Vis myliu, kaip audringoj jaunystėj, tą moterį tylią, ir
ilgiuosi vargšės.*

Kur man, saldžioji, namo, į tėvyne...

*Eikit tolyn. Palikite mane ant kelio.
Gaudžia miškai, supami audros, liepsnos ir gedulo.
Mane naktys kremta. Mano jaunystę jos iki šaknų išėdė,
Grišiu, nors šiandien nutolsiu. Tėvynėj atgimsiu naujas.
Sudie, mielas krašte.
Nebegaliu, brangusis.
Ir mėnuo didelis, kaip mirusiųjų akys.*

Iš lenkų k. išvertė
JUOZAS KEKSTAS



M. CHUCHNOWSKI

MARIAN CZUCHNOWSKI, gimęs 1910 m. Karpatuose, šalia Czesław Miłosz yra vienas iš stipriausių naujosios lenkų poezijos atstovų. Būdamas neramias, nepaprastai revoliucingo temperamento, į poezijos areną jis įžengė apie 1930 m., staigiai ir triukšmingai, ir tuoj užsirekomendavo kaip naujas ir stiprus talentas, su visuomeniniu - filosofiniu poezijos charakteriu. Jis buvo vienas iš tų, kurie pradėjo lenkuose lyrinio epo renesansą. Gražiausi jo produktingos kūrybos vaisiai yra surinkti eilėraščių ir poemų knygos: „Kartelio rytas“ (Poranek gorczy, 1930), „Rožių reporteris“ (Reporter roż, 1932), „Sunki biografija“ (Trudny życiorys, 1934), „Eilėraščiai“ (Wiersze, 1938), „Belaisvio atsisveikinimas“ (Pożegnanie jena, 1946), ir „Pietiškie ir vienuolė“ (Motyl i zakonica, 1952). Turi taip pat parašęs ir išleidęs romanų: „Cinkas“ (Cynk, 1937), „Pinigas“ (Pienądz, 1938), „Potvynis ir mirtis“ (Powodź i śmierć, 1939), „Tifas, o dabar lakštingalos“ (Tyfus, a teraz slowiki, 1940). 1940-42 m. poetas buvo kalinamas sovietų kalėjimuose, vėliau gen. Anderseno karių eilėse, drauge su poetu Władysław Broniewski ir mūsuoju Juozas Kėkštu, perėjo Azijos ir Afrikos dykumas ir kovojo prieš hitlerinę Vokietiją. Karui pasibaigus Marian Czuchnowski apsigyveno Londone.

ŠVENTASIS KAZIMIERAS IR JO KULTAS LIETUVOJE

PAMINETI SUKAKČIAI 470 METŲ NUO JO MIRTIES IR 350 METŲ NUO JO KULTO ATNAUJINIMO (1484-1604-1954).

Zenonas Ivinskis, Roma

Kada "jau saulelė vėl atkrodama" būdavo svieta, "ir žiemos šaltos triūsus pargriaudama" juokdavosi, kada danguje linksmi imdavo čirenti vyturėlis ir atokaitoje juoduodavo dirvas, ar šiltesnį pavasarį jau pakvirdavo ir drąsesnės žibutės, tada švėsdavome Lietuvos Patrono dieną. Šitokioje patraukloje, ir pavasarį skelbiančioje nuotaikoje ateidavo mums taip miela kovo 4-jį, tikra laukų Vyturėlio diena.

Švėsdavo ją visa Lietuva. Šv. Kazimiero vardą yra pasirinkę visa eilė institucijų ir organizacijų. Dar spaudos draudimo metu Kauno kunigų seminarijoje buvo Šv. Kazimiero draugija. Nuo 1906-ųjų metų, jau oficialiai veikdama, Šv. Kazimiero draugija, kurios siela buvo prelatas Dambrauskas-Jakštas, yra išleidusi kelis šimtus gerų knygų. 1907 metais Amerikoje įsisteigė Šv. Kazimiero Seserų Kongregacija, pasirinkusi savo pagrindiniu uždaviniu auklėjimą lietuvių jaunimui įkvėpti jo Globėjo idealus.

Per paskutinius pusketvirto šimto metų Šv. Kazimieras suaugo su lietuvių tauta, kaip retas kuris šventasis kurioje kitoje žemėje. Nebent būtų galima iš dalies prisiminti arių Šv. Patriką, vengrų — Šv. Steponą, ar prancūzų — Šv. Joaną d'Ark. Anie šventieji savo tautose yra buvę Bažnyčios šulai, katalikų tikėjimą įvedant, arba jį išlaikant. Šv. Kazimieras padėjo jį Lietuvoje išlaikyti ir atnaujinti reformacijos metu. Jis taip pat stiprino lietuvių tautą sunkiais negandų metais.

Šv. Kazimieras savo kilme buvo tikras lietuvis. Niekas jo tėvuose ir seneliuose negali nurodyti nė pėdsako lenkiško kraujo. Jo motina buvo austrė Elzbieta Habsburgaitė, o tėvas — lietuvis Kazimieras Jogailaitis. Abu šventojo seneliai, ir Jogai-

la ir Sofija Alšėniškė buvo grynai lietuviai. Tačiau prie šito vienintelio lietuvių šventojo vardo iki pat šiol vis nevengiamai pridėti žodį "Polonus".

Šventojo prosenelis, didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas dar buvo pagoniškai sudegintas su savo žirgais ir medžiokliniais šunimis. Jo senelis Jogaila krikštijosi būdamas bent 35-rių metų. O anūkas Kazimieras pasiekė altorių garbės ir tapo Lietuvos globėju dar tais laikais, kai Lietuva dar daugeliu atžvilgiu tebebuvo naujakrikštų šalis, kur ūkininkui, neišbrendamos miško tankmės apsuptam, ligi artimiausios bažnyčios reikėjo eiti visą dieną.

Pasirinkęs griežtos askezės, skastybės ir didelio pamaldumo idealą, Kazimieras savo tėvų, besirūpinančių gausios šeimos dinastiniais reikalais, vis buvo traukiamas politikon. Apie 1482-sius metus, kai jau buvo pasirodę matomi džiovos ženklai, Kazimieras valstybės valdymo reikalus paliko visai nušalyje, ir savo karališkos aplinkos žmonėms galėjo jis tiesiai sakyti, jog "ne jam yra šio pasaulio karalystės". Reikšmingi buvo jo paties politiniai žingsniai dar jaunuose metuose. Bet dar reikšmingesnis buvo tas jo garsas ir stebuklai, apipinti įvairiomis legendomis, kai Lietuvai reikėjo kariauti vis su rusais.

Kaip antimaskoliškos kovos simbolis Šv. Kazimieras jau buvo pagarsėjęs nuo ano didžiojo stebuklingo ginklo pasisekimo prie Polocko 1518 metais. Rusai todėl Šv. Kazimiero kultą laikė jiems pavojingu, o patį Šventąjį savo priešiu. Antai, Maskvos archirėjus (stačiatikių vyskupas), vos tik tai 1655 metais rusų kariuomenė užėmė Polocką, pagal rytų Bažnyčios apeigas Lietuvos Patroną "ekskomunikavo". Kai rusai po tre-

čiojo padalinimo užėmė Lietuvą, tai puošni Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje buvo paversta cerkve, o jo šventės minėjimas varžomas.

Po mirties Šventojo palaikai nebeturėjo ramybės. Du kartus jo Relikvijos buvo slepiamos nuo maskviečių išniekinimo, o jo alteriaus papuošalai ir sidabrus buvo sunaudota gintis nuo isibrovėlių. Kai 18-tojo amž. pradžioje švedai trempė Lietuvą Kazimiero relikvijos vėl buvo išvežtos iš sostinės katedros. Pagaliau komunistams uždarius Vilniaus katedrą, pernai gegužės mėn. Šv. Kazimiero relikvijos su procesija buvo perkeltos Vilnių į Antakalnio Šv. Petro ir Povilo bažnyčią.

(Bus daugiau)



Varšio 16-tos proga lietuviškų organizacijų atstovai padėjo vainiką C.G.T. rūmuose prie Eva Peron biusto.

* Inf. Taryba, kurios iki šiol veikia 2 skyriai, būtent: 1) spaudos ir 2) propagandos, Vykdomajai Tarybai pritarus, praplėtė savo veikimą trečiuoju — dokumentacijos skyriumi. Ilgainiui VLIKas surinko apšėiai archyvinės medžiagos: laikraščių, žurnalų, biuletenių, straipsnių, iškarpų, paveikslų, klisų, fotokopijų, įkalbėtų magnetofoninių juostelių, knygų ir kt. Senose ankštose patalpose dokumentų išdėstymui nebuvo tinkamų patalpų. Bet dabar, kai VT persikėlė į erdvesnį butą, Vyk. Taryba į dokumentaciją atkreipė ypatingą dėmesį. Šis skyrius turi tarnauti ne tik medžiagos klasifikacijai, bet ypač gyvai dokumentacijai, kiekvienu momentu panaudotinai kovoje su komunizmu.

* Dr. P. Karvelis, būdamas neseniai Berlyne, talkinamas Inf. Tar-

BEATIFIKACIJOS LIUDININKAI

Dievo Tarno arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos informacinėje byloje yra įvairių tautybių liudininkai. Tai rodo, kaip plačiai jo įtaka ir dvasia siekė. Abudu kardinolai liudininkai yra italai. Taip pat italas pasaulinis vyras ir italas brolis vienuolis sudėjo savo žinias apie arkiv. Jurgį Bažnyčios Teismui. Du lenkai kunigai: kun. M. Wisniewskis, MIC ir kun. prel. P. Tochowicz, ir du lietuviai kunigai: kun. K. A. Matulaitis MIC, ir kun. J. Vaišnora, MIC., savo mielą pareigą atliko. Buvo iš eilės kviečiamas Romon būti liudininku kun. prel. K. Šaulys, bet jis, pajutęs silpnėjant sveikatai — eina 82 metus — susilaikė šveicarijoje, pažadėjęs raštu pristatyti savo liudininką. Dar lieka 10 liudininkų neapklaudinėtų. Reikale jų skaičių Generalinis Postulatorius gali padidinti, jų sąrašą papildyti.

Atrodo, kad šioje paruošiamoje beatifikacijos byloje daugiausia bus krepiama dėmesio į arkiv. Jurgio dorybių dydį. Žinome, kai kuri dorybė pas žmogų pasireiškia tiek didingai, kad žmogus su ja nugalai nepaprastus sunkumus, ji yra skaitoma didvyriško laipsnio dorybė. Dorybių pas žmogų gali būti įvairių ir daug. Dieviškios dorybės: tikėjimas, viltis, meilė; pagrindinės dorovinės dorybės: išmintingumas, teisingumas, susivaldymas, tvirtumas eina kartu su nuolankumu, dosnumu, skastybe, artimo meile, sąkingumu, romumu, uolumu Dievui tarnauti.

Jeigu kas patyrė, matė pas arkiv. Jurgį kurią nors dorybę didvyriškam laipsnyje, tegu surašo tą įvykį, iš kurio jis spėja tą dorybę turėjus, ir pasiunčia Generaliniam Postulatoriui adresu: Rev. Casimiro Rėklaitis, MIC. ROMA, Italy. Via Corsica 1.

Būtų gera, kad arkiv. Jurgio Matulaičio buvusieji Petrapilio Akademijoje mokiniai ir visi, kurie turėjo bent kurių artimesnių su juo santykių, kad surašytų savo žinias ir jas pasiųstų Romon kun. Rėklaitiui. Iš pažūros smulkūs dalykai gali kartais turėti svarbios įtakos teismo eigai.

Taip pat siųskite visas žinias apie apturėtus iš Dievo, arkiv. Jurgiu užtariant, malones. Visą beatifikacijos bylą paremkite auka ir nuoširdžia malda, kad Dievas padėtų greitai sulaukti palankaus sprendimo šioje arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos byloje.

Kun. K. A. Matulaitis, MIC.

Lietuvos byla. JAV-bių senate vasario mėnesio pradžioje abu Massachusetts senatoriai John Kennedy, demokratas ir Laverett Salstonstall, respublikonas, pasiūlė bendrą rezoliuciją, kurioje prašo, kad JAV senatas prastų tyrinėjimą, kokių būdu Sovietų Sąjunga apgavo ir užgrobė laisvą Lietuvos Respubliką. Senatas jų rezoliuciją perdavė savo Užsienio Reikalų komisijai.

* Harvardo universitetas, JAV, nusprendė išleisti lietuviškus mokslininkės Dr. Marijos Alseikaitės Gimbutienės knygą apie Rytų Europos proistorę keliais tomiais.

* Bolševikų kalintųjų Lietuvių Sąjunga pakvietė visus bolševikų kalintus lietuvius, kad lietuvių tautos istorijos reikalui iki 1955 m. sausio 9 d. parašytų savo atsiminimus.

* Filadelfijoje Print Club surętoje litografijų parodoje dalyvavo su savo darbais dail. A. Korsakaitė, V. K. Jonynas ir R. Viesulas. Print Club yra žinomas kaip vienas iš vadovaujančių grafikos mene.

J. VENCKUS S. J.

KRIKŠČIONIŲ PAREIGOS KOMUNISTŲ ATŽVILGIU

Katalikas, kalbėdamas apie Komunizmą, turi išvengti dviejų klaidų: nekūbėti prieš komunistus su neapykanta, pašaipą ir apkaltinimu, kad kiekvienas komunistas yra blogos valios žmogus, kad komunistuose nieko nėra gero, kad jie su degtuku ir žibalu bėgioja, kur kokią bažnyčią galėtų padegti ir kokią kunigui ar vienuolei, ar bet kokiam į Dievą tikinčiam žmogui galvą galėtų nukirsti. Antra klaida, kurios katalikai turi išvengti: neginti dalykų, kurie savyje yra peiktini, nors ir pačių katalikų padaryti. Ir išties, jeigu gliaul pasiskaitai knygas, kurios katalikų plunksnos yra parašytos, pastebėsi tą norą pripažinti ir savo klaidas padarytas praityje ir dar tebedaromas dabar.

Krikščionys pasirodė pradžioje pagoniškame pasaulyje kaip žemės druska, taip jie turi pasirodyti ir dabar. Krikščionybė nesuabejojusi perimti ir iš pagoniško pasaulio, kas buvo jų gerai padaryta: šlandien turime ir Aristotelį, ir Platoną pasiėmę, kurie nebuvo krikščionys, nes gyveno prieš Kristų, skaitome Homerą, Virgilijų ir pan. Pirmieji krikščionys turėjo vieną nepaprastai gražią ypatybę, kad jie buvo geri krikščionys, todėl jie ir iš savo tamsių katakombų labai gražiai nušvietė pagonišką tamsybę. Mes to paties negalime pasakyti apie krikščionis, kuriuos matė Marksas, kada jis rašė "Kapitalą" ir "Komunistų Manifestą". Devynioliktasis šimtmetis buvo ypatingas šimtmetis — jame pirmą kartą pradėjo bėgioti geležinkeliai, pirmą kartą

nušvito miestai elektros šviesa. Sociologijoje viešpatavo Maltuso mintys: "mažiau vaikų, mažiau vaikų", nes žmogus pasidarė pigus daiktas. Darvinas pirmą kartą pradėjo mokyti, kad žmogus pačias iš beždžionės, kad Dievas nesutvėrė pasaulio, bet jis pats savaime atsirado, ir viskas, kas tame pasaulyje yra, išsivystė evoliucijos keliu. Tame pačiame šimtmetyje kilo visuose pasaulio kampuose tautiškas judėjimas, kurį absoliutiškai monarkai stengėsi užgniaužti. Atsirado nauji miestai, smilkstantys miestai su nauja industrija, be katedrų, be senovinių tradicijų šventyklų, susikūrė nauja anonimiška žmonių masė, kuri vadinosi proletariatas. Tolimos kelionės po svetimus kraštus atrado naujas primityviškas tautas. Susidarė naujas mokslas, vadinamas etnografija ir etnologija, kuris studijavo tas naujas tautas, jų papročius, jų religiją. Susikūrė naujas mokslas, kuris vadinasi palyginamųjų religijų mokslas. Visas religines tiesas, taip pat ir katalikybės tiesas, pradėta aiškinti simboliškai. Kilo nauja kryptis, vadinamoji modernizmas. Taigi visas naujas gyvenimas gerokai atsipalaidavo nuo religijos, taip pat ir nuo katalikiškiosios.

Papiežiai suprato naujos padėties kritiškumą. Bažnyčia paskelbė dvi svarbias dogmas: Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmą, 1854 m., per kurią turėjo tikslą pabrėžti antgamtinį žmogaus pasikymimą ir paskui Popiežiaus Neklaidingumo dogmą Vatikano Santaryboje 1869 — 1870 m. Tos dogmos tikslas buvo užtikrinti Bažnyčios autoritetą, nes visos kitos žemiškos valdžios jau gerokai

buvo praradusios savo dieviškąsias privilegijas, nes jau niekas nebenerėjo tikėti, kad omnis potestas a Deo, kaip seniau buvo mokoma, bet kiekviena valdžia pačias iš liaudies. Didelį smūgį suteikė religijai vokiečių filosofija, kuria mokyti sluoksniui buvo persiėmę. Taip nuo Bažnyčios nutolo darbininkija, arba proletariatas, ir intelektualai, arba mokyti sluoksniui. Kaimiečiai pasilikę dar ištikimi senai religijai, tai yra žmonių sluoksniui, kuris maitina visus kitus, moka mokesčius ir mažą balsą teturi viešame gyvenime. Apie tikėjimą buvo kalbama kaip apie religio depopulata, tai yra tikėjimas, kuris nebeturi žmonių. Nukrištoninime labai daug prisidėjo žydai, kurie, pirma, nebūdami krikščionys, savaime nemėgsta krikščionybės; antra, žydai kaltina krikščionis pogromuose, kuriuose gyvybių nedaug teždavo, bet jie labai išgąsdindavo žydų gyventojus; trečia, žydai niekadus nemėgo stiprių tautiškių valdžių, nes manė, kad susipratusios valdžios ir tautos bus nepalanikos žydams. Todėl kiekvienas judėjimas, kuris būdavo prieš valdžią, buvo žydų laikomas kaip savo tautos išsivadavimas.

Kad žydai yra nepalankūs krikščionybėi yra suprantamas dalykas. Pavyzdžiui, Vokietijoje daug žydų nepatekdavo į Universitetų profesorius, jeigu nepereidavo į protestantizmą. Yra sakoma, kad žydai turi priežodį, — kuris štai kaip skamba: "Jeigu Kristus šiandien dar gyventų, mes jam langus išdaužytume." Šitoks posakis, žinoma, nerodo, kad žydai turėtų daug simpatijos krikščionybėi. Komunizmo steigėjas — Marksas buvo žydas, nors paskui perėjo į protestantizmą. Nei Marksas, nei jo padėjėjas En-

gelsas, kaip jau matėme, visiškai netikėjo į Dievą, taigi iš jų nieko geresnio nebuvo galima ir laukti: jie sukūrė stiprų judėjimą, kuris buvo ateistinis, internacionalinis ir prieškapitalistinis. Valdžios žmonės ir kapitalistai oficialiai dar laikėsi kokios nors religijos, ypatingai, jeigu ji buvo tautiško pobūdžio, kaip pvz. Rusų Pravoslavų Bažnyčia, ir kaikuriose šalyse protestantų bažnyčios buvo laikomos valstybės bažnyčiomis, kaip pvz. Prūsijoje, Anglijoje, Škotijoje, Švedijoje, Norvegijoje ir pan. Nors Prancūzija, Italija yra savaime katalikiški kraštai, bet Katalikų Bažnyčia buvo gerokai spaudžiama. Ispanijoje prieš civilinį karą, kuriame monarkija valdė, bet valdžioje būdavo visados daug masonų, todėl negalima sakyti, kad Katalikų Bažnyčia Ispanijoje buvo jau labai globojama, ką rodo ir tas faktas, kad jėzuitai buvo, berods, šešis kartus iš Ispanijos išvaryti. Gal labiausiai Katalikų Bažnyčia buvo valdžios globojama Austrijoje ir Vengrijoje, bet ta valstybės globa Bažnyčiai buvo tokia įkyri ir prikli, kad Bažnyčia jieškojo priemonių nuo jos atsipalaiduoti. Bažnyčia, kaip dvasiška įstaiga, nėra surišta su jokia politine forma, bet iš kitos pusės stengiasi sugyventi geruoju su visomis valdžiomis, nes, pagal Kat. Bažnyčios mokslą, Bažnyčia ir valstybė turi savo atskiras veikimo sritis, o bendruose klausimuose Bažnyčia stengiasi geruoju susitarti. Taigi jokiū būdu negalima Kat. Bažnyčios kaltinti, kad ji būtų kada nors padėjusi valdžiai ar valstybei išnaudoti darbininkus. Priešingai, visa eilė popiežių enciklikų rodo, kad Bažnyčia užstojo darbininkiją ir gynė jos reikalus, kada dar niekas kitas proletariato negynė. Dau-

giausiai yra kaltinami kapitalistai ir labai daug žmonių, ne tik socialistai ir komunistai, bet ir kiti nepagalai tamsių dažu piešti kapitalistų elgesį su darbininkija. Pradžioje ir dar vėliau kapitalistai buvo laisvi. Valdžia kapitalistus palaikydavo, nes norėjo, kad tautinė industrija plėstųsi, kad tautos turtais didėtų, kad galėtų atlaikyti konkurenciją su kitų šalių industrija, kad tautos prieauglis gautų darbo, nes žinojo, kad liaudis negali duoti darbo visiems. Pavyzdžiui, Vokietija 1830 m. turėjo 30 milijonų gyventojų, o šito šimtmečio pradžioje tame pačiame plote jau gyveno 70 milijonų. Kiekvienas supranta, kad tokį gyventojų skaičių be stiprios industrijos negalima nei išmaitinti, nei darbu aprūpinti. Kapitalistai turėjo visados didelę galią prieš valdžią. Jeigu kapitalistai turėdavo ginčų ir nesusipratimų su darbininkais, kurie norėdavo pakelti streiką, kad padidintų uždarbį, tuojau šaukdavosi valdžios, kuri bėgdavo su policija ir kariuomene malšinti darbininkus. Ar reikia stebėtis, jeigu ta vargšė darbininkija, prislėgta, išnaudota, iš pykčio dantimis grieždavo prieš valdžią, kuri palaikydavo kapitalistus. Labai retas dalykas, kad kapitalistai būtų stengęsi išrišti darbininkų klausimus pagal religinius principus. Priešingai, pats žinav atsitikimų, jog kapitalistai nesutikdavo, kad kunigai eitų į fabrikuose dėti tyti ir aiškinti darbininkams popiežių enciklikas, grąšindami, kad ateity nebesėlps bažnyčios, katalikiškų mokyklų ir, jeigu drąsus klebonas ir tų grąšinimų nepabijotų, dažniausiai dalykas atsidurdavo pas vrykupą ir dalykas nueidavo į Romą. (Bus daugiau)

KORDOBOJE VERDA GYVENIMAS

Iš mergaičių vasaros stovyklos p.p. Stankūnų viloje

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTEI ARTEJANT

Vos tik atvažiuo mergaitės, tuoj turėjo kibti į darbą, kad tinkamai pasiruoštų vasario 16-tosios minėjimui. Mažosios atostogautojos pradėjo siūti tautiniais motyvais lėles, nes norėjo jas išstatyti naujai įkurtame pirmame lietuviškame muzėjuje prie Calamuchitos ežero. Ir tikrai mergaitės puikiai papuošė savo lėlytes. Jos nepasitenkino vien tik rankdarbiais. Šoko tautinius šokius, dainavo, deklamavo ir t. t. Stovyklos vedėja p. A. Mikeliūnienė su mergaičių pagalba sutvarkė patį muzėjų atsivežtais iš Buenos Aires eksponatais. Jai Tėvų Marijonų ir visos lietuviškos visuomenės vardu reikia išreikšti nuoširdžiausią padėką.

VASARIO SEŠIOLIKTOJI

Atėjo Vasario šešioliktoji. Debesys gaubia padangę. Sužinome, kad p. Baltrušaičio sunkvežimis sugedo ir kad lietuviai negalės atvažiuoti į Nepriklausomybės šventės minėjimą. Bet tikras netikėtumas! Buvo pasakyta, jog minėjimas įvyks p.p. Stankūnų viloje vasario 16-tą dieną, 6 val. po piet. Nors nesulaukė sunkvežimio, bet visi lietuviai pradėjo rinktis iš visų kampelių, pėsti ar autobusu, atšvesti tą brangią lietuvių dieną. Šventė buvo pradėta naujosios kopytėlės šventinimo apeigomis, kurias atliko stovyklos vedėjas kun. dr. A. Kleiva MIC. Garbės kūmais buvo K. Matulaitis ir M. Stankūnienė. Pagal lietuvišką paprotį kūmai davė juostelę ir kitiems dalyviams. Po to sekė Vasario 16-tajai pritaikytas pamokslas, palaiminimas ir pirmojo lietuviško muzėjaus atidarymas. Juostelę perkirpti buvo pakviesta p. M. Stankūnienė.

Užsibaigus šventinimo apeigoms visi svečiai rinkosi oficialiam vasario 16-tosios minėjimui. Minėjimą pravedė mergaičių stovyklos vedėja p. Mikeliūnienė. Pasigirdo gražus tautiniais motyvais suruoštas montažas, kurį išpildė trys dainininkės: L. Paliūnionytė, D. Noreikaitė ir D. Ginterytė, deklamautojos — M. Čikštaitė, O. Juškaitė, A. Vasiūnaitė, A. Deveikytė, A. Gintaris, ir T. Jasinevičius. Mergaitės pašoko tautinius šokius, o berniukai taip pat neatsiliko. Jie, pasiėmę medžio gabalą, visai rangėsi, kad net gaila buvo matant, kaip braška jų kaulai. Svečiai skirstėsi patenkinti, kad jau naujoje vietoje pradeda plaudenti lietuviška dvasia, skambėti Lietuvos vardas.

SVEČIUOSE PAS KORDOBOS LIETUVIUS

Šeštadienį, vasario 20 d. mūsų stovyklautojai išvyko su p. Baltrušaičio sunkvežimiu Kordobon. Važiavimo programos dalyviai su savo vadovais kun. dr. A. Kleiva MIC ir p. A. Mikeliūnienė. Važiavome per kalnus, daubas. Nuostabus gamtos grožis. Vaikučiai linksmai krykštavo, ypač kai privažiavome pačias pavojingiausias vietas. Jaunuolui smagu, kai jis susiduria su pavojais; jis trokšta su jais kovoti ir juos nugalėjus, džiaugtis. Tikėjome patirti vargo, ypač, kad važiuojame 15 asmenų, bet Kordobos lietuviai taip puikiai mus priėmė, kad ne tik buvo paruoštos visiems karališkos nakvynės, bet nepagailėjo ir visokių skanumynų atgalvinti mūsų nelabai suvargusius kūnus.

Minėjimas įvyko 10 val. vakare. Pradėta Argentinos ir Lietuvos himnais, sveikinimo žodžiu, kurį tarė Susivienijimo 6-tojo skyriaus pirmininkas P. Meilutis. Mūsų šokiai taip pat įsijungė į programą su montažu, tautiniais šokiais ir dainomis. Sekmadienį 10 val. buvo lietuviškos pamaldos. Jas atlaikė kun. dr. A. Kleiva MIC su pritaikytu pamokslu, o po to prasidėjo lietuviškos vaišės. Kordobiečiai iškėlė mums, puikias vaišes. Už tai stovyklaujantieji labai dėkingi S. L. A. 7 skyriaus pirmininkui p. P. Meilutiui ir visai draugijai bei visiems kordobiečiams, kurie kokiū nors būdu prisidėjo prie mūsų sutikimo. Nuoširdžiai dėkojame taip pat už puikias nakvynes, šeiminkėms už puikias vaišes ir visiems pasidarbavusiems. Vaikučiai grįžo su dideliu dėkingumu, stebėdamiesi tokiu nepaprastai dideliu kordobiečių lietuvių vaišingumu.

MŪSŲ KASDIENINIS GYVENIMAS

Mergaičių stovykla suorganizuota panašiais pagrindais kaip ir berniukų. Jos taip pat maudosi, kartais net užėina žuvavimo noras, audžia juostas, dirba visokius rankdarbius, mokosi tautinių šokių, turi Lietuvos istorijos pamokas ir kt. Vasario 23 d. turėjome gražią ekskursiją į netolimą miestelį Embalse. Ten yra puikus pliažas, žaidimų aikštė ir kitos vaikams įdomios vietos. Visą dieną praleidome puikiausioje nuotaikoje, nuolat žaidžiami gražiam ežere, supdameisi supynėse, gėrėdamiesi gražiąja gamta.

SU MŪSŲ GERADARIAIS

Be p.p. Stankūnų, kurie ir mergaičių stovyklą lydė su dideliu pasišventimu ir meile, netrūksta ir ki-



Tautiniai šokiai Kordobos kalnuose. Šoka Villa del Dique atostogaujantios mergaitės.

tų geradarių. Didelė padėka priklauso p.p. Matulaičiams, kurie daug vertingų dalykų padovanojo mūsų steigiamam pirmam lietuviškam muzėjui. Nuolat mus remia p. Baltrušaitis, važiodamas lietuvių ir mūsų stovyklą su savo sunkvežimiu išvykoms aptarnaudamas. Daugiausia prie steigiamo muzėjaus pasidarbavo ir, galima skayti, beveik visus dalykus paaukojo p. A. Mikeliūnienė, mergaičių stovyklos vedėja. Jos vardas bus atžymėtas lietuviškosios kultūros bare. Visiems geradariams tariame lietuvišką aciu.

Stovyklaujantieji su savo vadovais sveikina visus brangiuosius tautiečius, ypač artimuosius, Nepriklausomybės šventės proga ir linki, kad kuo greičiau pasibaigtų tremties metai.

KORDOBA

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Kaip kiekvienais metais, S.L.A. 6 skyrius vasario 20 d. Kordobos lietuviams suruošė Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Šventė buvo laikinose Susivienijimo patalpose, Sadukų namuose. Minėjimą atidarė S. L. A. 6 sk. pirmininkas p. P. Meilutis, nusakydamas dienos prasmę. Paskaitą skaitė p. Vyt. Kerbelis. Jis savo kalboje papasakojo tuos įvykius ir veiksmus, kurie padėjo atkovoti Lietuvai nepriklausomybę ir nurodė gaires, kurių reiktų šiuo metu laikytis.

Meninėje programos dalyje tautinį montažą davė iš Kordobos kalnų atvykę jaunieji atostogautojai, vadovaujami p. A. Mikeliūnienės. Gražiai trio padainavo keleta dainų p. p. J. Šimoliūnienė, V. Bendinskienė ir A. Zotovienė. Progai pritaikytą eilraščių padeklamavo p. E. Janulienė.

Po programos susirinkusieji dar kurį laiką nuoširdžiai pasikalbėjo ir pakilia dvasia skirstėsi į namus. Kp.

* V. Šimoliūnas apie sausio vidurį išvyko į Buenos Aires apsižiūrėti geresnio darbo ir susiradęs ten persikelti su šeima. Kordobiečiai p.p. Šimoliūnų gailisi, nes nustotų gabaus ir energingo visuomenininko.

* Neptūniečiai sausio 24 d. gražiai iškylo Paredon kalnuose.

* Olga Savickaitė sausio 24 d. ištekė už B. Toabada (vietinio). Povestuvinei kelionei buvo išvažiavę į Mendoza.

* Inž. L. Stašaitis su dukra, grįždamas iš atostogų, kurias praleido Kordobos kalnuose, aplankė Šimoliūnų ir Bendinskų šeimas.

* Pramon. J. Čikštas, grįždamas su šeima iš atostogų, praleistų Ru-

mipal, buvo sustojęs Kordoboje ir viesėjo pas p. p. Vaitaičius ir Bendinskus.

* Dr. Just. Kuncaitis su šeima praleido dvejų savaičių atostogas p. p. Graužinių ūkyje „Dainavoje“.

* F. Giniotyte Norkienė, p. Šimoliūnienės teta, su dukra Delia Margarita buvo atvykusios iš Lujan ir viesėjosi pas p. p. Šimoliūnus.

* P. p. Bendinskų sūnus Povilas virš mėnesio laiko atostogavo su TT. Jėzuitų auklėtiniais Jėzuitų stovykloje, Pampa de Hachela, Champaqui kalno, turinčio 2880 metrų aukščio, papėdėje. Ten dienos metu saulutė gerai kaitina, o naktį nuo šalčio reikia užsikloti net trimis antklodėmis.

* Naujieji lietuviai atelviai Kordoboje daro didelę pažangą. Dr. A. Zotovas jau kelinti metai dirba vietos ligoninėje ir yra įsigijęs išimokėjimui namą. Dr. J. Kuncaitis iš seniau turėjo žemės sklypą, o dabar jau baigia daryti planus namo statybai. Prof. Vyt. Staugaitis taip pat nusipirko sklypą ir ruošia planus naujam namui.

„Prosvita“ vardu kalbėjo Sr. J. Dioduch ir „Renacimiento“ vardu — Sr. Laviuk. Argentiniečių „Alianza Libertadora Nacionalista“ vardu žodį tarė Sr. A. Jaik. Buvo taip pat perskaityti sveikinimo raštai iš Villa Lugano Lietuvių Centro ir Union Polaca de Berisso bei telegramos iš mindaugiečių, šiuo metu dirbančių Santa Cruz, p. p. žemaičio ir Šimėno.

Iškilmingajai daliai užsibaigus, „Mindaugo“ Dr-jos choras, vadovaujamas p. V. Rymavičiaus, sugiedojo keleta lietuviškų liaudies dainų.

Gaila, kad tos dienos minėjimą sutrukdė didelis lietus, kurio pabūgo daugelis mūsų tautiečių. Tačiau tie pasiryžėliai, kurie lietaus nebijojo, minėjimu buvo patenkinti ir išsikirstė su pakilia nuotaika.

Rytojaus dieną, vasario 21, vietos bažnyčioje buvo pamaldos už Lietuvos laisvę. Jas atlaikė ir progai atitinkantį pamokslą pasakė kun. J. Margis. Bažnyčioje dalyvavo didelis mūsų tautiečių būrys, tuo įrodydami, kad jiems Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis yra prie širdies ir kad nauju laisvės atgavimu jie nuoširdžiai rūpinasi. — Kl.

* Kun. L. Zubauskas kovo 1 d. buvo grįžęs pas savo tėvus ir brolius iš San Pedro. Pabuvęs keleta dienų vėl išvyko į savo pastoracijos vietą.

* Bronė Žutaitė jau kuris laikas serga ir gydomi savo namuose.

* Ona Glemžienė yra susirgusi ir paguldyta Instituto San Martin, salė 12, Eva Peron mieste. Greičiausiai jai reikės daryti operaciją.

ROSARIO

PADEKA

Rosario lietuviams, mus labai maloniai priėmusiems, šv. Kazimiero bažnyčios šventinimo proga, davusiems patogias nakvynes ir visokiais būdais rėmusiems, reiškiamo nuoširdžiausią padėką

Šv. Cecilijos choras

PADEKA

Didžiai Gerbiamiems Tėvams Marijonams Jonui Jakaičiui, Kazimierui Vengriui ir Jonui Duobai už gražų ir nuoširdų priėmimą Rosario šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios šventinimo proga nuoširdžiausiai dėkoja

Felcija ir Vincas Ratkai

PADEKA

Vitui Makuškui ir Alfonšui Zagreckui, kurie visokeriopai prisidėjo prie šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios šventinimo iškilnių ir mus labai maloniai priėmė nakvynėn, nuoširdžiai dėkojame

Petras Šukys ir Adolfas Jakomovskis

PADEKA

P. p. Andrijauskams, mus maloniai priėmusiems nakvynėn ir vašiniams lietuvių bažnyčios šventinimo metu, reiškiamo nuoširdžią padėką

M. ir A. Matulioniai



Zmonių minia šv. Kazimiero bažnyčios šventinimo iškilnių metu tos bažnyčios kiemelyje.

MONTEVIDEO

TIKĖJIMAS Į LAISVĘ

Urugvajuje Vasario 16 buvo minima giliai ir plačiai. Tiek spaudos puslapiuose, tiek radijo bangomis tolimoji Baltijos šalis buvo minima beveik visą savaitę.

Pačią Vasario 16 lietuviams artimi dienraščiai, didysis „El Dia“ ir „El Diario Español“ įsidėjo C. V. raxo vedamuosius ryškiomis antraštelėmis: „Lietuva nėra pamiršta“, „Lietuva gyvuos“. Kiti sostinės dienraščiai paskelbė Demokratinės Urugvajiečių - Lietuvių Alijanso specialų pareiškimą apie istorinį Lietuvos nepriklausomybės atstei-

gimą ir protestą prieš Maskvos siautėjimą mūsų tėvynę. Alijanso suorganizuotoje radijo valandėlėje per Voz del Aire sodrų žodį pasakė jos pirmininkas, nenuilstamas lietuvių bičiulis p. J. P. Martinez Bersetche, pristatydamas svarbiausią kalbėtoją, senatorių Dr. Camilo Fabini.

Pravartu priminti, kad senatorius Fabini mūsų laisvės bylai kilniai pasitarnavo dar pernai Urugvajaus senatė palankiausia prasme iškeldamas Lietuvos klausimą ir pageidaudamas, kad urugvajiečių delegacija Jungtinėse Tautose nuolat protestuotų prieš Lietuvos pavergimą ir sovietinį genocidą. Savo turiningoje kalboje dabar dr. Fabini palygino savo šalies laisvės kovas ir nepriklausomybės gimimą su Lietuvos atitinkamais istoriniais momentais, rasdamas didelį panašumą. Senatorius pasisakė pažįstas daugelį lietuvių ir pastebėjo, kad juos gailina „intensingo patriotizmo ir Lietuvos pasiilgimo ugnis. Kada tėvynės meilė gyva ir turima tikėjimo į laisvę, laimėjimas yra tikras... Šiandieninė Lietuvos kančia yra tik vienas iš akcidentų jos ilgoje ir garbingoje kovoje dėl laisvės“. Lietuvos Ministro dr. K. Graužinio, dar tebesergančio, vardu pasveikinimo ir viltingumo žodį tarė jo pareigas laikinai einęs p. A. Grišonas.

Vakare Lietuvos Pasiuntinybėje įvyko nuotaikingas priėmimo pobūvis, kuriame be lietuvių kolonijos organizacijų pirmininkų dalyvavo dar jau minėti Lietuvos bičiuliai radijo kalbėtojai, UNESCO Techninės Misijos Sefas dr. J. Garrido su žmona ir iš Uzs. R. Ministerijos aukšti pareigūnai p. Mendez Rivas ir Rodriguez Fabregat, kurie atvyko pasveikinti Urugvajaus vyriausybės bei p. Uzs. R. Ministro vardu. Lietuvos Pasiuntinybė sveikino šv. Sosto Nuncijus, J. A. V., D. Britanijos, Brazilijos ambasadoriai, Vokietijos pasiuntinys ir kiti. Vyriausybės įstaigos ir daugelis užsienio pasiuntinybių iškėlė vėliavas.

Antroji minėjimo dalis buvo atkelta į vasario 20 ir 21 d., kada lietuviai buvo laisvesni nuo kasdieninių darbų. Šeštadienio vakare Liet. Kultūros Draugijos patalpose surengtas visuomeninis minėjimas buvo gyvas ir gausus, nors lietus pakenkė kaikiurims tautiečiams atvykti. Visa eilė kalbėtojų pabėrė patriotinių minčių tardami žodį įstaigai ar organizacijų vardu, o svečias iš J. A. V. adv. St. Gabaliauskas savo išsamioje ir įtikinamai pasakytoje paskaitoje įdomiai nušvietė Vasario 16 atsiradimą, sovietinių tankų atneštą vergiją ir tautų išsilaisvinimo galimumus. P. Ad. Gabaliauskienės vedamas choras dviem atvejais išpildė dainų programą. Minėjimu vadovavo pirm. Ant. Brazys ir V. Dorelis.

Pažymėtinas istorinis kolonijofaktas, tai kad pamaldos už Lietuvą ir mūsų tautą šiemet buvo jau nuosavoje, T. Jėzuitų balgiamoje statyti banyčioje. Kad ir nebaig-

BERISSO

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis Berisso lietuvių kolonijos gražiai buvo paminėta vasario 20 ir 21 dienomis. Šeštadienį, vasario 20 d., „Mindaugo“ Dr-jos patalpose buvo pilietinis Vasario 16-tosios minėjimas su įvairia programa. Pradžioje buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Po himnų iš Avellanedos atvykęs kun. J. Margis skaitė progai pritaikytą paskaitą, pabrėždamas pasiaukojimo ir vieningumo reikalą, kovojant už savo tautiškumą ir Lietuvos laisvę. Lietuvai išlaisvinti Centro vardu sveikino Karolis Misiūnas, ukrainiečių

A. Mikeliūnienė

ta, bet nuosavą pastogę lietuviai pasistengė įrengti ir išpušti kaip galėdami. Statytojas kun. V. Mikalauskas atlaikė čia iškilmingas Mišias ir jautriame pamokse paragino branginti šį lietuvišką kampelį ir lietuviškos dvasios vertybes.

Lietuvių Kat. Radijo valandėlėje Solis dr. J. Garrido puikia forma ir su giliu nuoširdumu papasakojo savo atsiminimus iš Lietuvos, kai jis, dar studentas, joje lankėsi 1935 m. Sužavėtas lietuvių kaimiečių širdies gerumu, žmoniškumu bei kultūringumu, šis įžymus mokslininkas ir Jungt. Tautų pareigūnas pareiškė įsitikinimą, kad tokios tautos nesunaikinamos. K.

BUENOS AIRES

LATVIAI PAMINĒJO MŪSŲ SUKAKTĪ

Mēnesinis latviu žurnāls "Latvija", leidižiams Buenos Airese, savo vasario mēn. numeryje gražiu straipsni paminējo Lietuvus ir Estijos nepriklausomybės švenču sukakti. Kaip žinome, estai savo Nepriklausomybės šventē minī vasario 24 d. Laikraštis labai nuosirdžiai remia visu triju Pabaltijo tautu bendradarbiavimā ne tik dabartinēje kovoje uz laisve, bet taip pat ir ateities nepriklausomam gyvenime. Tai yra tikrai dēmesio vertas ir remtinās mūsū broliškās tautas pareiškimas.

Estams minint savo nepriklausomybės sukakti, Lietuvū Bendruomenē atstovavo prof. D. Gruodis.

GRĮŽTA ATOSTOGAUTOJAI

Mergaitės, atostogavusios p. p. Stankūnū padovanotoje viloje, Villa del Dique, jau baigia savo atostogas ir kovo 6 d. vakare traukiniu grįžta pas savo tėvus. Su jomis grįžta ir atostogū vadovai kun. A. Kleiva ir p. A. Mikelionienē.

PADĖKA

Mirus Kazimierui Šoviniui, nuosirdžiai dėkojame Mykolui Limbai su šeima, Kazimierui Kudukiui ir Juozui Zagreckui už aukū rinkimā, švogeriams Baubiniui ir Kulioniui su šeimomis, Temperley "Aušros" chorui ir visiems giminėms bei kaimynams už vainikus, visiems aukotojams, kuriū pavardės buvo paskelbtos ar nepaskelbtos, Karoliui Misiūnui už užprašytas šv. Mišias, kun. K. Černiauskui ir kun. J. Margiui už aplankymā ligoje, kun. P. Garšvai už palaidojimā ir visiems mus skausmo valandoje užjautusiems.

Salomėja Šovininē ir Elena Šovinytē Zekienē

PADĖKA

Visiems, kurie, mirus Antanui Juknai, dalyvavo laidotuvėse, atsiuntė vainikus ir pareiškė skausmo valandoje mums užuojautā bei kun. K. Černiauskui už atlikimā religinių apeigū nuosirdžiai dėkojame.

Petronėlē Bardauskaitē Juknienē, dukterys, Stasē ir Nelida ir sūnus Oskaras

PADĖKA

Visiems, kurie, man sergant liginēje ar namuose mane aplankė ir bet kur manimi pasirūpino, reiškiau nuosirdžiai padėkā. Ypatingā padėkā reiškiau A. Kavaliauskieni, O. Simutienei, E. Mironienei, M. Jasienei, O. Asadauskieni, O. Mu-

SVARBESNIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybē Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

VIESBUČIAI ATOSTOGOMS:

* ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO lietuviškās restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nallvaika. Dėl informacijū kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33-9584.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žaivingo kalnū ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus aptarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 17.

* „ZEMAITIJA“. Islas del Ibuey. Sav. J. ir A. Burokai.

* CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Río III (Sierras de Córdoba). Sav. Paulauskas ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

„LAIKO“ SPAUSTUVĖ

pagiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandinos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, įvairius komercinius blankus ir atlieka kitus spaudos darbus.

Kreiptis: Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires. T.E. 20-9027

Imprenta de "L A I K A S" Mendoza 2280 "Avellaneda

levičienei, O. ir A. Bagdonienėms, A. Baliūnienei, A. Klugienei, L. Lebedinskienei, O. Kulikauskienei, S. Napalitanui su šeima ir visiems kaimynams mane lankiusiems. Labai dėkoju p. Alf. Simučiu mane iš ligoninės parvežusiam. Visiems nuosirdus ačiū.

Ona Gražytė Vaitkevičienė su šeima.

* Kovo 3 d. Buenos Aires mieste prasidėjo Argentinos, Urugvajaus, Paragvajaus, Bolivijos ir čilės vienuolių kongresas. Jis tęsis iki kovo 11 d., Kongrese bus svarstomi ne tik asmeninio tobulumo ir šventumo klausimai, bet taip pat ir modernių priemonių pritaikymas pastoraciniuose reikaluose. Kongrese dalyvauja ir TT. Marijonai.

* Karolis Sruoginis, La Rioja mieste gyvenančio Pijaus Sruoginio sūnus, ruošiasi eiti bolševikū nužudyto savo dėdės kun. Felikso Sruoginio pėdomis. Jis įstojo į Pranciškonų seminariją Moreno mieste, Bs. Aires prov.



A. a. Antanas Jukna, miręs vasario 15 d.

* P. Derenčienė su dūkra iš Comodoro Rivadavia buvo atvykusi atostogū į Buenos Aires ir apsistojusi pas savo giminės I. ir S. Derenčius.

* P. Mačiulis ir K. Leleiva buvo išvykę atostogū į Caruhē druskos gydyklas.

* L. Albertas Viskatis, ekonomijos studentas, yra pašauktas atlikti karinės prievolės. Jis tarnauja Buenos Aires mieste, Palermo rajone esančioje Escuela Superior de Guerra ir džiaugiasi, kad galės tęsti savo ekonomines studijas.

* Albertas J. Rūkstelis vasario 25 d. sugrįžo iš karinės tarnybos, kurią atliko motorizuotuose daliniuose, Buenos Aires.

* Jieva ir Sergiejus Derenčiai Lomas de Zamora mieste pabaigė statyti namą ir vasario 26 d. su šeima persikėlė ten gyventi. Jų dukra Milada gerai pasirodė kaip vaidintoja Lietuvių Salės scenoje, o p. Derenčius kaip gabus vaidintojas ir režisierius.

* L. Sruoga, ARLB Tarybos sekretorius, su šeima buvo išvykęs atostogū į Chascomus paežerį.

* P. Kriščiūnienė su dūkra Aldona buvo išvykusi atostogū į Kordobos kalnus, o joms grįžus atostogū išvyko pats p. P. Kriščiūnas, kėdžių fabriko savininkas.

* Jonas Žalnierūnas modernina savo nuosavą namą. Šiomis dienomis jis gavo privatų telefoną (743-4248), kuris, gyvenant Buenos Aires priemiestyje San Isidro, jo pareigoms labai yra reikalingas.

* St. Noreika, turįs didelį ūkį netoli Bahía Blanca yra atvykęs į Buenos Aires aplankyti savo giminii. Pasisvečiavęs mūsū kolonijoje, vėl grįš atgal pradėti rudens darbū.

* V. Lesniauskas, B. Paliulionis, A. Brazaitis ir S. Noreika, kurie iki šiol turėjo varžtū fabriką Villa Adelinoje, šiomis dienomis jį perkėlia į L. Guillon miestelį. Ten gyventi persikelia ir p. p. Lesniauskai.

* A. Kevėža su žmona, apie pusantų metų gyvenę Mar del Platoje, kovo 1 d. grįžo atgal į Buenos Aires.

* Ignas Čepulis Sarandi kapinėse pasistatė šeimos sarkofagą (bove-

† MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ JUOZAS ALIŠAUSKAS

Juozas Ališauskas staigiai ir netikėtai mirė kovo 2 d. Atsigulė po pietų trumpam poilsui ir jau daugiau nebekėlė — kraujo spaudimas į smegenis nukirto jo gyvybės siūlą.



A. a. Juozas Ališauskas

Velionis buvo gimęs 1895 m. Brazglių km., Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskr., gausioje ūkininkų šeimoje. Jų buvo 5 broliai ir 6 seserys, kurių trys gyveno Argentinoje, vienas Kanadoje ir vienas Lietuvoje bolševikū nužudytas. A. a. Juozas Ališauskas, dar jaunas būdamas, pasižymėjo kaip susipratęs lietuvis. Argentinoje atvyko 1926 m., kur jau gyveno jo brolis Andrius. Kitais metais atsikvietė savo žmoną Mariją (mirusią prieš du su viršum metų) su sūnumi Juozu. Savo darbštumu buvo susitaupęs ir įsigijęs pora gražių namų, buvo jau besiruošias išeiti į pensiją. Beveik visą laiką dirbo „Alpargatas“ fabriku. Pastaruoju metu jau truputį sirguliavo ir prieš mėnesį turėjo apie tris savaites išgulėti ligoninėje. Bet buvo jau gerokai sustiprėjęs ir po atostogū ruošėsi vėl pradėti darbą.

Argentinoje velionis pasižymėjo kaip didelis patriotas, katalikiškos lietuvių visuomenės darbuotojas, lietuvių parapijos rėmėjas darbu ir aukomis. Jis su mirusia žmona buvo „Laiko“ Garbės Leidėjas ir vienas iš tų, kurie padėjo šiam laikraščiui sustiprėti ir atsistoti ant nuosavų kojų. Buvo taip pat „Laiko“ spaustuvės kūmas ir jos rėmėjas. Anksčiau priklausė šv. Kazimiero dr. jai, iki dabar Gyvojo Rožančiaus brolijai. Buvo labai pamaldus ir, būdamas atostogose, beveik kasdien eidavo prie šv. Komunijos. Ir dabar jį pasišaukė Tas, kuriam jis visą gyvenimą nuosirdžiai tarnavo.

Su religinėmis apeigomis buvo palaidotas kovo 3 d. Sarandi kapuose, palydint dideliām būriui lietuvių (da) ir vasario 27 d. ten perkšė savo mirusios dukrelės Olgos Marijos palaikus. Sarkofagą pašventino ir mirusiųjų maldas atkalbėjo kun. K. Černiauskas.

SERGA

* Juozas Bakaitis, gyv. Paso de Patria, Val. Alsina, vasario 7 d. paslydęs virto ir nusilaužė ranką. Ranką reikėjo sugipsuoti ir turės kurį laiką gydytis. Gydosį savo namuose.

* Antanas Pigaga, turėjęs keletą operacijū General Rodriguez ligoninėje, yra žymiai pasveikęs ir sustiprėjęs. Ruošiasi dar prie estetinės veido operacijos. Tikisi greitai grįžti lietuviškos bendruomenės tarpan.

* Magdalena Gudauskienė buvo sunkiai suirgusi ir išgulėjo visą mėnesį lovoje. Dabar pamažu sveiksta, bet dar turės kurį laiką būti gydytojų priežiūroje.

* Jonas Rukšėnas Presidente Peron ligoninėje turėjo operaciją, po kurios jau grįžo į namus ir pamažu sveiksta.

* Uršulė Leitienė buvo susižeidusi ranką ir koją, bet, gydytojams padedant, pamažu jau pasveiko.

* P. Žilinskienė kuris laikas serga Peruvano ligoninėje ir yra paguldyta 2 salėje, 24 lovoje, Villa Urquiza.

LIETUVIAI, SAUGOKIT SAVO SVEIKATĄ,

dažnai pasitikrindami Rivadavia 3070, Bs. Aires., šlapumą, kraują, odos sutrikimus, virškinimą, skilvį, inkstus, reumatizmą, širdį, kvėpavimo organus, nervus, gerklę, nosį, ausis. Gydytojai: Filippini, Aiello, Macchi, Morales.

Galima susikalbėti ir lietuviškai Rivadavia 3070, Plaza Once, Bs. Aires.

vių. Nuliūdime paliko Argentinioj savo sūnū Juozą su šeima, brolius Andriū su dukterimi ir žentū, Kazį su šeima ir Augustiną Kanadoje, du pusbrolius — Petrą ir Antaną Santarus su šeimomis, svainį N. Vijūną su šeima ir daug draugū. Lietuvių kolonija su a. a. J. Ališausko mirtimi nustojo vieno iš veikliųjų savo nariū.

Viešpats tegul bus jam gailėstingas.

STAIGIAI MIRĖ JUOZAS KYBORTAS

Vasario 21 d. staigiai mirė Juozas Kybortas. Velionis buvo gimęs 1905 m. lapkričio 17 d. Nieveronių km., Gelvonių valsč. Ukmergės apskr. Argentinon atvyko 1929 m. ir 1932 m. vedė Emiliją Viskatyte. Beveik visą laiką dirbo odų fabrike Bs. Airese. Paskutiniu metu gyveno c. Dinamarca 2463, 4 de Junio. Su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. K. Černiauskas, buvo palaidotas vasario 25 d. Sarandi kapinėse. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Emiliją ir švogėrį Liūdą Viskatį su žmona Marija Keliotyte Viskatiene ir sūnum.



A. a. Juozas Kybortas

TEMPERLEY

PAMINĖJO VASARIO 16-TĄJĄ

Vasario 21 d. „Aušros“ choras minėjo Seserū Kopyčioje, Temperley, Vasario 16-tąją. Kun. K. Černiauskas 10 val. atlikė pamaldas ir pasakė gražū, tai dienai pritaikytą pamokslā. „Aušros“ choras, p. Igno Valantinavičiaus vadovaujamas, giedodjo laike pamaldū, o pabaigoje buvo sugiedotas Lietuvos Himnas. Prie altoriaus su vėliavomis stovėjo garbės sargyba, vadovaujama p. J. Stasiulevičiaus.

Civilinis Nepriklausomybės šventės minėjimas buvo atliktas Kopyčios kieme kukliai, trumpai ir nuosirdžiai. ARLB Temperley Apylinkės pirm. Vyt. Balčiūnas perskaitė trumpą, bet turiningā raštā Vasario 16 paminėti. Po jo kalbėjo ARLB Temperley Apyl. sekr. B. Platakis, J. Stasiulevičius ir Ant. Repečka, primindami Vasario 16 d. reikšmę

HORACIO CZOP KIBIRŲ FABRIKAS (Baldes y Canastos)

vartojamū prie statybos ir priešgaisriniam smėliui. ISLETA 3317, Valentin Alsina T. E. 20 - 9790

Su „FLASH ELEKTRONIKU“ fotografuoju sužieduotves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir kitas šeimū bei organizacijū šventes. ORGANIZACIJŲ VEIKLOS NUOTRAUKAS VELTUI PATIEKIU PAŠAULIO LIETUVIŲ ARCHYVUI IR SPAUDAI. Atleku visus foto darbus. L. KANČAUSKAS, c. Mendoza 2249, Avellaneda, (prieš lietuviū bažnyčią), Tel. 20 - 9027 nuo 16 iki 20 val.

MAUDYKLĖS „KAUNAS“ sav. Vladas ir Konstancija Masiokai Sūraus vandens maudyklės, karšti ir šalti užkančiaziai, malonus patarnavimas. Agua Salada.

Lietuvai ir lietuviū vargus bei kančias, nešant svetimųjų jungā.

Po prakalbū minėjimo dalyviai skirstėsi susikaupti ir pasiryžę toliau kovoti už visu lietuviū šventas teises — Lietuvos nepriklausomybę ir už jos vaikū moralinę ir materialinę gerovę. — K.

DARO PAŽANGĄ

Mūsū tautietis Jonas Černauskas, galutinai sutvarkęs patalpas ir mašinas, pradėjo savarankiškai dirbti staliaus darbus savo namuose c. San Pedro 444, Temperley. Pažymėtina, kad p. Černauskas šį darbą gerai moka, nes ilgus metus dirbo dideliame baldū farbike, o taip pat, dar gyvendamas Lietuvoje, šiuo amatu užsiimdavo. — K.

PAAUKŠTINTAS PAREIGOSE

Lietuvis Juozas Kušlis kelerius metus dirbo paprastu darbininku „Bieckert“ alinėje. Savo darbe buvo visuomet rimtas ir sąžiningas. Šiomis dienomis buvo paskirtas alinės kontrolės tarnautoju. Pažymėtina, kad jo tėvelis Petras taip pat dirba toje pačioje alinėje. Sveikinam! — K.

GRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Aldona Vaišvilaitė, paatostogavusi kurį laiką Mar del Platoje ir sustiprėjusi fiziškai bei dvasiškai, grįžo į savo namus ir pradėjo dirbti savo prekyboje, Temperley. — K.

VILLA LUGANO

AUKOS ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIAI

Rosario lietuviū šv. Kazimiero bažnyčios pašventinimo proga Villa Lugano Gyvojo Rožančiaus nariū iniciatyva buvo parinkta aukū tos bažnyčios statybos skolū mokėjimui. Aukū rinkėja p. Veronika Li-veikienė 760 pesų ir pinigų per Aušros Vartū par. kleboną kun. P. Brazį pasiuntė Rosario TT. Marijonams.

PARDUODAMAS MŪRINIS NAMAS iš 2 kambariū, valgomos, virtuvės ir vonios su žemės sklypu. 2 kvadros nuo geležinkelio stoties ir 1 kvadra nuo kolektyvo. Kreiptis į Stasį Žuką, Quirno Costa 3441, Villa Caraza.

SAVININKAS parduoda gražū žemės sklypą 336 kv. m., Colombia ir La Rioja gatvių kampas, 4 de Junio (dvi kvadros nuo liet. bažnyčios). Kreiptis dėl smulkesniū informacijū: B. Rivadavia 1427, Avellaneda.

KRAUTUVĖ „NARUSIS Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unanue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUŠEVIČIUS.

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13-17 val. ir sekm. 13-16 val.

* MINKSTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

* HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuviū, gimtadieniū, sužiedotuviū, krikšto ir įvairiū švenčiū progomis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

RADIO TECHNIKAS V. RAMANAUSKAS mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokiū rūšiū radio aparatus. Duoda išsimokėjimui. POLA 289, Buenos Aires T. E. 64-4154

* Moderniškū BALDŲ ir SOFŲ Fabrikas SAV. E. JUOZAS LISAUSKAS Pilscomayo 2323 (ankšt. Brasl 1000) 4 de Junio

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvairiųjų madū šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* ČIUZINIŲ, UŽUOLAIĐŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ. Parduodama medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizmos užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933 — Bs. Aires.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

Buenos Aires Avellaneda

ISKILMINGAI PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS

Šiais metais Vasario 16-tosios — Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo — šventė buvo paminėta plačiai ir didingai. Ją minėjo įvairios organizacijos atskirai savose patalpose ir, vadovaujant Lietuvai Išlaisvinti Centrai, bendru paminėjimu per Liet. Radio valandėlę, Aušros Vartų bažnyčioje ir Lietuvių Salėje.

Pačią vasario 16 d. pavakare buvo padėti du vainikai: prie Argentinos Išlaisvintojo Gen. Josė de San Martin mauzolejaus katedroje ir prie Eva Peron biusto C.G.T. rūmuose. Prie vainikų padėjimo dalyvavo beveik visų lietuviškų organizacijų atstovai ir didelis būrys lietuvių.

Vasario 21 d. 8,15 val. mūsų didžiąją šventę pradėjo Lietuvos Radio Valandėlė "Lietuvos Aidas", savo klausytojus nuteikdama šios šventės nuotakomis. Radio bangomis buvo pasiūstas L. I. C. A. pirmininko ir liet. radio val. vedėjo Zef. Juknevičiaus sveikinimas visiems lietuviams. Savo kalboje jis nupasakojo dienos prasmę ir kvietė visus jungtis į bendrą kovą už Lietuvos laisvę. Taip pat kalbėjo Villa Lugano Lietuvių Centro pirm. L. J. Miciūdas, išskeldamas lietuvių aukojimosi už savo laisvę reikalą. „Lietuvos Aidas“ davė visą dienos minčių pritaikytą programą.

10,30 val. lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje, Avellanedoje, iškilmingas šv. Mišias už Lietuvos laisvę ir žuvusius lietuvius atlikė par. kleb. kun. dr. P. Brazys. Pamaldų metu giedojo šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus, ir buvo pasakytas dienai pritaikytas pamokslas. Pabaigoje choras sugiedojo Lietuvos Himną. Žmonių buvo pilna bažnyčia, nes ir toli gyvenantieji mūsų tautiečiai norėjo prisijungti prie bendros mūsų tautos šventės.

Iškilmingoji šventės dalis, surengta Lietuvai Išlaisvinti Centro su kitomis patriotinėmis organizacijomis, įvyko 6 val. vakaro Lietuvių Salėje, Avellanedoje. Čia erdvi salė nepajėgė sutalpinti visų lietuvių, kurie norėjo dalyvauti mūsų visų didžiojoje šventėje. Žmonių buvo daug ir terasose, ir kieme, ir sodelyje.

Šventė buvo pradėta Argentinos ir Lietuvos vėliavų iškilmingu įnešimu į salę. Vėliavas įnešė ir joms atsistovė lietuviai skautai. Sugiedojus Argentinos ir Lietuvos himnus, šv. Cecilijos choras, diriguojant p. Rymavičiui ir pianu pritariant p. L. Martinėnaitėi, sugiedojo Maldą už Tėvynę, Apsaugok Aukščiausias ir Vasario 16-tą dieną. Po to, žmonių minia plėtojant, buvo vėliavos išneštos ir pradėtas minėjimo aktas.

Minėjimą atidarė Liet. Išl. Centro pirm. Zef. Juknevičius, kviesdamas sekti Lietuvos partizanus, ryžtingai kovojančius už Lietuvos laisvę, ir remti visus tuos veiksmus, kurie mūsų sąlygose veda kovą už Tėvynės išlaisvinimą.

Po atidarymo pirmasis kalbėjo buv. Argentinos konsulas Lietuvoje ir dabar dirbąs Arg. užs. reik. ministerijoje p. Arnoldo Barsanti. Jis savo kalboje pareiškė geriausias jausmus lietuvių tautai, visiems susirinkusiems ir po pasaulį išsisklaidžiusiems lietuviams, linkėdamas greit atgauti laisvę, kad galėtų grįžti visi į savo gražųjį kraštą, dabar okupantų mindžiojamą. P. Barsanti sakėsi džiaugijasis, kad jo žmona yra lietuvaitė (Ponia Barsanti taip pat dalyvavo šventėje) ir tas jį ypatingai jungia su visais lietuviams ir Lietuva.

Gen. T. Dankantas savo kalboje, kaip visuomet energingoje, ragino visus kovoti už Lietuvą ir skatino gražiam sugyvenimui, nurodydamas konkrečius pavyzdžius iš mūsų jaunimo tarpe. ARLB Centro Valdybos pirm. Ig. Padvalskis skatino aukoti laisvės kovos vedimo reikalui ir visuomet stovėti tautinių reikalų sargyboje. Berisso "Mindaugo" Dr.-jos vicepirm. V. Stundžia sveikino lietuvius ir savo organizacijos vardu pritarė tiems darbams, kuriuos veda Liet. Išl. Centras. Villa Lugano Lietuvių Centro pirm. L. J. Miciūdas, sveikindamas susirinkusius, ragino nepalsti kovoje už savo tau-

tinus reikalus. Buvęs Bs. Aires prov. parlamento narys F. Bertran savo ilgesnėje kalboje pabrėžė čia gimusiam jaunimui reikalą mokėti gerai abi kalbas — argentinškąją ir lietuvišką, nes viena reikalinga šiame krašte, kita — pažinti lietuvių tautos didžiuosius dvasios lobius ir seną kultūrą. Jis, be to, iškėlė gerąsias lietuvių savybes, kaip darbštumą, sąžiningumą ir kt. Jo kalba buvo palydėta smarkiais plojimais.

Kalboms pasibaigus, p. Z. Juknevičius perskaitė bendrą rezoliuciją, reikalaujančią Lietuvai laisvės, kuri visų plojimais buvo priimta. Rezoliucija buvo išsiuntinėta valdžios pareigūnams ir vietos laikraščiams. Tautos šventės proga, raštu sveikino kaimyninės latvių ir estų tautos. Taip pat — ARLB Temperley Apyl. ir Berisso "Mindaugo" Dr.-ja. Asmeniškai buvo atvykę gudų ir ukrainiečių įgalioti atstovai.

Meninė programa buvo pradėta deklamacijomis. Deklamavo Z. Vanagaitė, Kruklytė ir Kukučionis. Keleta lietuviškų liaudies dainų pianinu paskambino ir pats padainavo jaunas pianistas, jau kelis kartus dalyvavęs radio programoje, A. Dominas. Jaunos šokėjos — A. Deveikytė ir Z. Vanagaitė — pašoko baletą.

Ypatingą staigmeną padarė iš New Yorko atvykusi buv. Kauno operetės solistė p. Rožė Mainelytė, akompanuojant pianu p. J. Andrijauskui, davė keleta solo dainų. Solistė padainavo Mano gimtinę (Kačanausko), Humoreska (Dvoržako), Kad aš našlaitėlė (Kačanausko), Tėviškė (Dostal). Kur bakūzė samanota (Šimkaus). Išlavintas ir sultingas solistės p. Mainelytės balsas, meniškasis išpildymas ir aiški dikcija salėje iššaukė didelį pasitenkinimą. Entuziastiški plojimai ir prašymai vis daugiau dainuoti priverstė solistę keleta kartų grįžti scenon ir padainuoti naujų dainų. Tai iš tikrųjų buvo nauja ir nepaprasta staigmena, kuri liks ilgai neužmirštama mūsų kolonijoje, nes retai kas užklysta iš tų, kurie dainos menu žavi ne tik mūsų tautiečius, bet supažindina su mūsų menu ir svetimtaučius, mažai dar apie mūsų dainų grožį nežinančius. Solistei buvo pareikšta visų nuoširdi padėka.

Užbaigai šv. Cecilijos choras padainavo Laisvės dainą (Žilevičiaus), Tėvynės žemę (Rymavičiaus) ir O, atsimenu namelį (žodž. Brazdžio. balsams harm. V. Rymavičiaus). Minėjimo programos konferatorius J. Gliosas, uždarydamas minėjimą, rengėjų vardu padėjo visiems programos dalyviams ir susirinkusiems, kviesdamas nepamiršti Vasario 16-tosios minėjimo pasiryžimų ir juos taikyti gyvenimo praktikoje. Žmonės skirstėsi su pakilia nuotaka ir pasiryžimais vieningai tęsti kovą už Lietuvą ir jos laisvę.

Reikia paminėti, kad ir vietiniai laikraščiai bei radijai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę bei jos dabartinį gyvenimą po bolševikiniu jungu. — Np.

SUSIVIENIJIMAS MINEJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

Vasario 20 d., šeštadienį, S. L. A. savo patalpose minėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Tautiniu požiūriu tai didelis laimėjimas, nes Susivienijimas yra viena iš seniausių lietuviškų organizacijų Argentinoje, bet tik pereinamais metais pradėjo tą šventę minėti. Gaila, kad tą dieną buvo smarkus lietus, bet, nežiūrint nepalankių sąlygų, žmonių buvo daug.

Minėjimą atidarė S. L. A. pirm. J. Každaila. Sveikindamas susirinkusius, jis pabrėžė, jog būtų labai malonu, kad rusų kariuomenė daugiau nebūtų matoma Lietuvoje ir kad Lietuva vėl galėtų tapti nepriklausoma valstybe. Susivienijimo sekr. p. Želzytė kalbėjo ispaniškai, nusakydama senovės lietuvių galybę ir pasidžiaugdama, kad ji yra kilusi iš tos garbingos tautos. Savo išsamioje kalboje p. VI. Šimoliūnas davė trumpą Lietuvos istorijos apžvalgą, iki jį, laisvę praradusi, priėjo prie jos atgavimo. Lietuvių Centro vardu kalbėjo p. L. J. Miciūdas, "Mindaugo" Dr.-jos vardu — p. J. Intas, "Nemuno" vardu — p. Čečys, "A. L. Balso" vardu — p. K. Norkus. ARLB Centro Valdybos vice-

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

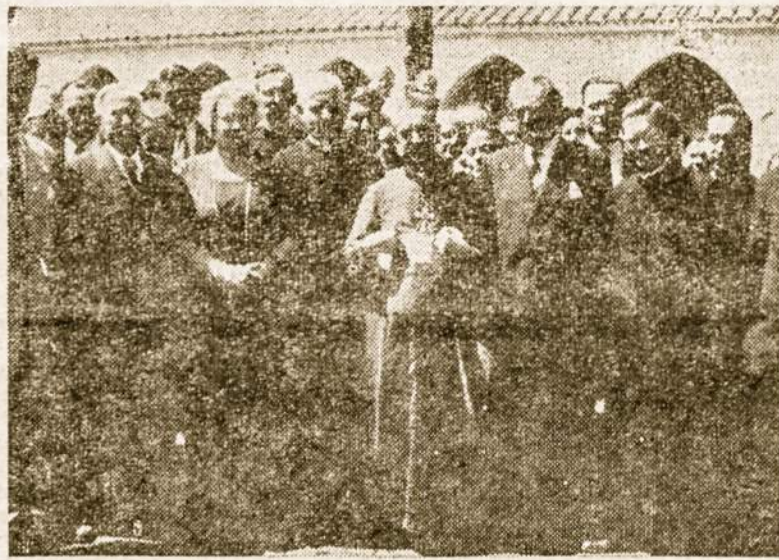
Lietuviškos spaudos darbą savo aukomis parėmė šie naujieji "Laiko" Rėmėjai:
Po \$ 70: V. Grigaitis, J. Juška ir J. Petrauskas.
\$ 30: J. Lipnickas.
Po \$ 20: S. Daukša, E. Dzevecas, E. Jakštaitė, J. Nastopka, V. Pečiulis, A. Rukštelis, A. B. de Sinchuk ir L. Stankevičius.
Po \$ 10: J. Aurila, P. Čerkauskas, B. Danielius ir E. Timinskienė. \$ 5: S. Giknaitė.
Visiems Gerbiamiesiems Rėmėjams "Laiko" Redakcija ir Administracija taria nuoširdų ačiū.

pirm. p. VI. Veselauskas pasveikino Bendruomenės vardu, pabrėždamas, kad, jeigu lietuviai bus visuomet tokie pasiryžėliai, kaip šiandien, nekreipdami dėmesio į blogą orą, tai kova už Lietuvos laisvę nebus per daug sunki. Publika tai priėmė plojimais. Paskutinis žodį tarė p. P. Stalloraitis, kuris pasidžiaugė lietuvių susipratimu ir pabrėžė vienybės reikalą. Po to buvo perskaityta rengėjų deklaracija, kuri nutarta pasiųsti vietos spaudai. Raštu sveikino latviai, estai ir ARLB Temperley Apylinkė.

Meninę programą dalį beveik išimtinai išpildė buv. Kauno operetės dainininkė, dabar atvykusi iš New Yorko, p. Rožė Mainelytė. Jos solo dainos klausytojams labai patiko, ir buvo iškviesta keleta kartų pakartoti. Solistei pianu akompanavo p. Andrijauskas. Be to, dar buvo atlikta vaikų meninė programėlė.

Šio Vasario 16-tosios minėjimo pasisekimo nuopelnai priklauso dabartinei Susivienijimo valdybai, kurios pirmininku yra J. Každaila, sekr. p. Želzytė ir K. Kliuga.

Dalyvavęs



J. E. vysk. J. S. Martinez po Rosario Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios pašventinimo. Jo dešinėje bažnyčios statytojas kun. J. J. Jakaitis MIC, ponia Barsanti, gen. T. Daukantas, inž. J. Ramanauškas ir kt. Vyskupo kairėje užs. reik. ministerijos patarėjas, buv. Arg. konsulas Kaune p. A. Barsanti, kun. dr. P. Brazys M.I.C. ir kit.

ATVYKO ST. GABALIAUSKAS

Vasario 21 d. lėktuvu iš Montevideo atvyko adv. St. Gabaliauskas su žmona. Kaip jau anksčiau buvo rašyta, adv. Gabaliauskas yra vienas iš žymiųjų JAV lietuvių veikėjų, žurnalistas ir kalbėtojas. Jis turėjo dalyvauti Lietuvių Salėje, Avellanedoje, Vasario 16 minėjimo šventėje ir pasakyti kalbą, bet, lėktuvui pasivėlavus beveik pora valandų, spėjo tik pabaigai. Čia atskirai susirinkusiems organizacijų atstovams papasakojo savo kelionės įspūdžius ir pasaulinės politikos kryptis bei apie Lietuvos laisvės bylą.

Norėdami geriau susipažinti su Argentinos gyvenimu p. p. A. ir S. Gabaliauskai kelioms dienoms buvo nuvykę į Mar del Plata. Vasario 28 d. dalyvavo Rosario mieste antrosios lietuvių bažnyčios šventinime, iš ten nuvyko Kordobon. Grįžę atgal į Buenos Aires, jie dar aplankys savo pažįstamus, pabuvos keleta dienų Argentinos sostinėje ir vyks atgal į Montevideo, iš kur laivu žada važiuoti į Europą.

SVEČIAS IŠ ČILĖS

Lėktuvu iš Santiago de Chile vasario 28 d. atvyko į Buenos Aires kun. dr. Povilas Ragažinskas ir apsiostojo TT. Marijūnų namuose, Avellanedoje. Kun. dr. P. Ragažinskas yra kilęs nuo Pasvalio, Biržų apskr. Priklausė Panevėžio vyskupijai. Su daugeliu kitų lietuvių 1944 m. pasitraukė į Vakarų ir gyveno ilgesniąją laiką Vokietijoje. Karui pasibaigus, išvyko į Romą, kur keleta metų gilinosi teologijos studijose. Gavęs daktaro laipsnį, išvyko į Čilę ir ten dirba Santiago mieste pastoracinį darbą vienoje parapijoje. Čilėje lietuvių yra labai mažai, tai tik retkarčiais vienį kitus sutinka ir sava-

LAIKAS

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanos
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T. E. 20-9027
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 416395

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Pranas Garšva. — Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant.
KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusm. \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50.
Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 3 dol.

5 DE MARZO 1954

VII METAI —Nr. 110

kalba pasidalina tremties nuotakomis. Argentinoje Garbingasis Svečias mano pabūti apie dešimt dienų, aplankyti lietuviškas įstaigas, susipažinti su lietuvių gyvenimu šiame krašte. Paatostogavęs Argentinoje, Svečias vėl grįš prie savo darbų čilėje.

VIEŠNIA IŠ NEW YORKO

P. Rožė Mainelytė, buvusi Kauno operetės solistė, dabar dirbanti JAV-bių lėktuvų bendrovėje, vasario 16 d. atvyko iš New Yorko, prieš tai aplankiusi Perų ir Chilę, atvyko į Buenos Aires. Ji čia aplankė lietuviškas įstaigas, dalyvavo vasario 20 d. Susivienijimo Salėje, vasario 21 d. Lietuvių Salėje Vasario 16-tosios minėjimuose, duodama solo dainų, kurios mūsų kolonijai paliko labai gražų įspūdį. Solistė aplankė taip pat Aušros Vartų parapiją, "Laiko" redakciją ir spaustuvę, pasidžiaugė Argentinos lietuvių pažanga ir organizuotumu. Be to, čia susitiko savo mokslo draugus Dr. St. Masiulienę ir Dr. A. Kairėlį. P. R. Mainelytė iš Lietuvos yra išvy-

čius. Greitu laiku sportininkai ruošiasi rengti didelę sporto šventę.

* Kun. Vitas Šimanskis MIC, "Laiko" administratorius, praleidęs kurį laiką atostogas Villa del Dique kalnuose, p. p. Stankūnų padovanotoje viloje, dalyvavęs šv. Kazimiero bažnyčios šventinimo iškilnėse Rosario mieste, kovo 1 d. grįžo į namus ir perėmė savo pareigas.
* Dr. J. Neverauskas, ligoninės vedėjas La Maruja mieste, Eva Peron provincijoje, buvo kelioms dienoms atvykęs į Buenos Aires. Susitvarkęs įvairius reikalus vėl grįžo atgal prie savo pareigų. Dr. Neverauskas ten turi didelį pasiekimą ir daug pacientų.

* Aldona Galeckaitė ir Kazimieras Černiauskai kovo 2 d. išvyko atostogų į Kordobos kalnus. Žada apsigyventi p. p. Stankūnų lietuviškam jaunimui padovanotoje viloje, Villa del Dique.

* Antanas Salčiūnas, "Laiko" rėmėjas, turįs savo čižulnių, užuolaidų ir įvairių minkštųjų kėdžių fabriką c. J. B. Alberdi 925, neseniai nusipirko didelį namą Buenos Aires centre, prie Primera Junta.

ŠEIMOSE

NAUJOS ŠEIMOS

Anastazija Tankūnaitė ir Albertas Kazlauskas vasario 20 d. Pompeya bažnyčioje sukūrė lietuvišką šeimą. Abu jaunavedžiai priklausė Vychių Sąjungai.

Elėna Ona Charkevičiūtė ir Eduardas Petrauskas vasario 20 d. sukūrė šeimos židinį. Jų moterystę Aušros Vartų bažnyčioje palaimino kun. K. Černiauskas. Svočiai buvo Ona Petrauskienė ir Gregorijus Charkevičius. Graži vestuvių puota buvo Lietuvių Salėje, kur dalyvavo apie pora šimtų svečių. Jaunavedžiai povestuvinei kelionei išvyko į Kordobos kalnus.

Juozas Gudalevičius ir Amanda Mendolowski vasario 20 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė šeimos židinį.

Eugenija Milijonaitė ir Alejo Bousz tą pačią dieną sukūrė šeimą Aušros Vartų bažnyčioje. Santuokos liudininkais buvo Juozas Janušas ir T. B. Bobenco.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Jonas Karolis Didas, Onos Kernegytės ir Juozo Didų sūnus, vasario 20 d. buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Ona Steponavičiūtė ir Paulius Pempička.

Adolfas Juozas Balčius ir Ona Marija Balčiūtė, Marijos Barkauskaitės ir Juozo Balčių vaikai, buvo pakrikštyti Aušros Vartų bažnyčioje vasario 27 d. Sūnaus krikšto tėvais buvo Magdalena Stepienė ir Vladas Petrelis, dukters — Morta Petrelienė ir Ignas Stepšys.

Titas Albertas Padaiga, Veronikos Žemaitytės ir Vinco Padaigų sūnus, vasario 28 d. buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Emilija Trimonienė ir Stepas Lukoševičius.

Robertas, Danielius Martynas Butrymai ir Katalina Margarita Ona Butrymaitė, Katalinos Daillidonytės ir Martyno Butrymų vaikai, vasario 28 d. buvo pakrikštyti Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo pirmojo sūnaus Olga Bujnowski ir Juana Mackiewicz, antrojo — Hector L. Barros ir Ofelia A. de Barros ir dukters — Antonia B. de Vargas ir Juozas Kuklys.

Ona Marija Salavičiūtė, Eleonoros Bagauskaitės ir Vinco Salavičių dukterė, buvo pakrikštyta vasario 28 Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Marija Antanavičienė ir Jurgis Stalėlūnas.

* Kazimieras Balsys džiaugiasi, kad vasario 23 d. žmona jį apdovanojo sveiku ir gražiu pirmuoju sūnumi, kuriam parinkti Antano Mykolo vardai. Motina ir sūnus jau grįžo iš Pena ligoninės į namus Val. Alsinoje.